Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ОСНОВНА ШКОЛА „МИЛИВОЈ ОМОРАЦ“
Број:610-110-1/2026-20
Дана: 1.7.2026. године
23323 Ињош
Ул. Миливоја Оморца број 40
Тел./факс: 0230/65-209
E-mail: osmilivojomoracidjos@gmail.com
www.milivojomorac.edu.rs

На основу чланова 61 и 119 став 1 тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025), чланова 27 - 28 Закона о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", број 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - др.закон, 129/2021, 92/2023 и 19/2025), Школски одбор Основне школе „Миливој Оморац“ у Ињошу (у даљем тексту: Школски одбор), одлучујући по тачки 5. дневног реда - Одлучивање о Школском програму Основне школе „Миливој Оморац“ у Ињошу за период 1.9.2026. године – 31.8.2030. године на својој 1. седници одржаној у зборници школе дана 1.7.2026. године д о н о с и

О Д Л У К У

ДОНОСИ СЕ Школски програм Основне школе „Миливој Оморац“ у Ињошу за период 1.9.2026. године - 31.8.2030. године у приложеном тексту.

О б р а з л о ж е њ е

Чланом 119 став 1 тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025; у даљем тексту: ЗОСОВ) утврђено је школски одбор доноси предшколски, школски, односно васпитни програм (у даљем тексту: програм образовања и васпитања), развојни план, годишњи план рада, усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању.

Чланом 61 ЗОСОВ прописано је да се основно и средње образовање и васпитање, специјалистичко и мајсторско образовање и други облици стручног образовања остварују на основу школског програма, да Школски програм доноси школски одбор, по правилу на период од четири године, као и да се Школски програм израђује у складу са Националним оквиром образовања и васпитања.

Чланом 69 ЗОСОВ утврђено је да се Школски програм доноси најкасније два месеца пре почетка школске године у којој ће почети његова примена.

Чланом 28 став 1 ЗОСОВ прописано је да се образовно-васпитни рад школе остварује у току школске године, која почиње 1. септембра, а завршава се 31. августа наредне године.

Чланом 27 - 28 Закона о основном образовању и васпитању и ("Сл. гласник РС", број 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - др.закон, 129/2021, 92/2023 и 19/2025; у даљем тексту: Закон) прописано је да се основно образовање и васпитање остварује на основу школског програма, садржина школског програма и начела за израду школског програма.

Чланом 88 став 1 тачка 1) ЗОСОВ прописано је да се у последња два разреда основне школе и у средњој школи организује ученички парламент (у даљем тексту: парламент) ради: давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање.

Чланом 120 став 6 тачка 4) ЗОСОВ прописано је да савет родитеља разматра предлог школског програма, развојног плана, годишњег плана рада.

Чланом 130 став 2 ЗОСОВ прописано је да стручни органи основне школе јесу: наставничко веће, одељењско веће, стручно веће за разредну наставу, стручно веће за области предмета, стручни активи за развојно планирање и за развој школског програма и други стручни активи и тимови, у складу са статутом.

Стручни актив за развој школског програма Основне школе „Миливој Оморац“ у Иђошу сачинио је Школски програм Основне школе „Миливој Оморац“ у Иђошу у складу са напред наведеним прописима, а секретар школе је сачинила поласне основе и програм безбедности и здравља на раду, који је дана 1.7.2026. године разматран од стране савета родитеља и добијено је позитивно мишљење ученичког парламента на чијој седници одржаној дана 29.6.2026. године је такође разматран.

Узимајући у обзир напред изнете одредбе Закона и чињенично стање, Школски одбор је решавајући по тачки 5 дневног реда - Одлучивање о Школском програму Основне школе „Миливој Оморац“ у Иђошу за период 1.9.2026. године – 31.8.2030. године, на својој 1. седници одржаној дана 1.7.2026. године у присуству 6 чланова од укупно 9 чланова Школског одбора, са 6 гласова „за“, односно већином гласова од укупног броја чланова донео Школски програм Основне школе „Миливој Оморац“ у Иђошу за период 1.9.2026. године – 31.8.2030. године дел.број: 610-110-1/2026 од 1.7.2026. године у приложеном тексту.

ДОСТАВИТИ:
1. Уз Школски програм,
2. Уз записник.

Председник школског одбора

Јелена Колдан

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ОСНОВНА ШКОЛА
„МИЛИВОЈ ОМОРАЦ“
Број: 610-110-1/2026-20
Дана: 1.7.2026. године
Ул. Миливоја Оморца 40
23323 Иђош
Тел/факс:0230/65-209
Е – mail: osmilivojomoracidjos@gmail.com

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ОШ „МИЛИВОЈ ОМОРАЦ“ ИЗ ИЂОША

за период од 1.9.2026 – 31.8.2030. године

САДРЖАЈ:

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА 4
УСЛОВИ СРЕДИНЕ У КОЈИМА ШКОЛА РАДИ 12
МАТЕРИЈАЛНО ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА 12
ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА 14
Циљеви основног образовања и васпитања 14
Исходи образовања и васпитања 15
Стандарди образовања и васпитања 16
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА 17
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС 18
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни, изборни предмети и активности за први циклус 19
Остали облици образовно – васпитног рада за први циклус 19
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС 20
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни, изборни предмети и активности за други циклус 21
Остали облици образовно-васпитног рада за други циклус 22
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА И ПРОГРАМИ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ 23
Програми обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање 23
Програми изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање 23
Програми активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање 23
Слободне наставне активности 23
Програм додатне и допунске наставе 27
Програм наставе и учења за српски као страни језик 28
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ 28
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ 29
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА 33

Уводни део 33
Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања 35
ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ 40
Увод 40
Програм превенције дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности 42
ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА 46
ПЛАН РЕАГОВАЊА ШКОЛЕ У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА 49
ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ 52
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ 54
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ 56
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ 58
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 59
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ 61
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ 63
ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ 64
ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ 76
ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ УЧЕНИКА 78
НАЧИНИ ПРИЛАГОЂАВАЊА РАДА И УСЛОВА / ЦИЉЕВА, ИСХОДА И САРДЖАЈА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА, НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ЗА УЧЕНИКЕ 78
Начини прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад 78
Начини прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовно-васпитног рада 79
Начини остваривања додатне подршке за ученике школе 79
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ 80
ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА 93
ПРИЛОЗИ 94

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

Полазне основе за израду Школског програма Основне школе „Миливој Оморац“ у Иђошу за период 01.09.2026. године – 31.08.2030. године су:

1. Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", број 98/2006 и 115/2021),
2. Закон о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025),
3. Закон о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", број 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018, 129/2021, 92/2023 и 19/2025),
4. Закон о уџбеницима ("Сл. гласник РС", број 27/2018, 92/2023 и 109/2025),
5. Закон о државним и другим празницима у Републици Србији ("Сл. гласник РС", број 43/2001, 101/2007 и 92/2011),
6. Закон о заштити становништва од изложености дуванском диму („Службени гланик РС“, број 30/2010),
7. Закон о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023),
8. Закон о санитарном надзору ("Сл. гласник РС", бр. 125/04),
9. Закон о заштити становништва од заразних болести ("Сл. гласник РС", бр. 15/16, 68/20, 136/20),
10. Закон о хемикалијама ("Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12, 25/15),
11. Законом о заштити података о личности („Сл. гласник РС”, број 87/2018),
12. Закон о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", број 91/2019 и 92/2023),
13. Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности рада основне школе ("Сл. гласник РС", број 5/2019 и 16/2020),
14. Правилник о вредновању квалитета рада установе ("Сл. гласник РС", број 10/2019 и 77/2024),
15. Правилник о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 38/2013)
16. Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја ("Сл. гласник РС", број 5/2011),
17. Правилника о критеријумима и стандардима финансирања установа основног образовања и васпитања ("Сл.гласник РС", број 72/2023),
18. Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 5/2011),
19. Правилник о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања ("Сл. гласник РС", број 104/2024),
20. Правилник о посебном програму образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 85/2021),
21. Правилник о стандардима квалитета рада установе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 14/2018 и 1/2024),

22. Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", број 10/2024),
23. Правилник о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи ("Сл. гласник РС", број 68/2018),
24. Правилник о ближим условима за спровођење државних и међународних испитивања ученика ("Сл. гласник РС", број 34/2024),
25. Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника ("Сл. гласник РС", број 22/2005, 51/2008, 88/2015, 105/2015, 48/2016 и 9/2022),
26. Правилник о методологији за развој стандарда квалификација ("Сл. гласник РС", број 156/2020),
27. Правилник о националном оквиру образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 98/2017),
28. Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилници, 1/2013, 4/2013, 14/2013, 5/2014, 11/2014, 11/2016, 6/2017 и 12/2018),
29. Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 12/2018),
30. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019, 2/2020, 16/2022, 1/2023-испр., 13/2023, 14/2023, 11/2024 и 1/2026),
31. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 16/2018, 3/2019, 5/2021 и 13/2023),
32. Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 5/2019, 1/2020, 6/2020, 7/2022 и 13/2023),
33. Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 3/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016, 7/2017 и 12/2018),
34. Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 11/2019, 6/2020, 7/2021, 1/2023 и 13/2023),
35. Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 15/2018, 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023, 3/2024, 6/2025 и 1/2026),

36. Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 6/2007, 2/2010, 7/2010 - др. правилник, 3/2011 - др. правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016, 6/2017, 8/2017, 9/2017, 12/2018 и 15/2018 - др. правилник),
37. Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2008, 3/2011 - др. правилник, 1/2013, 5/2014, 11/2016, 3/2018, 12/2018 и 3/2020),
38. Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 18/2018, 13/2023 и 1/2026),
39. Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 5/2019, 1/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023 и 6/2025),
40. Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 6/2009, 3/2011 - др. правилник, 8/2013, 11/2016, 12/2018, 3/2019, 12/2019 и 3/2020),
41. Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 11/2019, 2/2020, 6/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023, 4/2024 и 6/2025),
42. Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 2/2010, 3/2011 - др. правилник, 8/2013, 5/2014, 11/2016, 7/2017, 12/2018, 10/2019 и 3/2020),
43. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за први разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 5/2001),
44. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за трећи разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 23/2004),
45. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за четврти разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 9/2005),
46. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за пети разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 9/2005),
47. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за седми разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 2/2008),
48. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за осми разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 7/2008),
49. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање - сазнање о себи и другима за први разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 5/2001 и "Сл. гласник РС", број 93/2004 - др. правилник),
50. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање - сазнање о себи и другима за други разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 8/2003),

51. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање - сазнање о себи и другима за трећи разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 10/2003),
52. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање - сазнање о себи и другима за трећи разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 20/2004),
53. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање - сазнање о себи и другима за четврти разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 2/2005),
54. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање - сазнање о себи и другима за четврти разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 15/2005)
55. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање за пети разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 15/2005),
56. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање за седми разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 7/2007),
57. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање за осми разред основне школе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 6/2008),
58. Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 5/2012 и 6/2021-др. правилници),
59. Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи ("Сл. гласник РС", број 30/2019),
60. Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање ("Сл. гласник РС", број 74/2018),
61. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом ("Сл. гласник РС", број 80/2018),
62. Стручно упутство о начину пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју у васпитној групи, односно другој школи и породици од стране школе за ученике са сметњама у развоју (Министарство просвете и науке РС број 401-00-340/2012-09 од 12.7.2012.),
63. Правилник о условима и поступку напредовања ученика основне школе ("Сл. гласник РС", број 47/94),
64. Правилник о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 10/2024),
65. Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Службени гласник РС", број 11/2024),
66. Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 22/2016),

67. Правилник о општим основама школског програма ("Сл. гласник РС – Просветни гласник", број 5/2004),
68. Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника (Службени гласник РС бр. 109/2021),
69. Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи (Службени гласник РС, Просветни гласник бр. 2/1992 и 2/2000),
70. Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године ("Сл. гласник РС", број 63/2021),
71. Акциони план за период од 2023. до 2026. године за спровођење стратегије развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године ("Сл. гласник РС", број 96/2023),
72. Правилник о начину обављања организованог превоза деце („Сл. гласник РС“ бр.52/2019 и 61/2019),
73. Правилник о ближим условима у поступку доделе јединственог образовног броја ("Сл. гласник РС", број 81/2019),
74. Правилник о дипломама за изузетан успех у основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", број 139/2022 и 43/2023),7369. Правилник о јединственом информационом систему просвете ("Сл. гласник РС", број 81/2019),
75. Правилник о општинском савету родитеља ("Сл. гласник РС", број 72/2018),
76. Правилник о програму обуке и полагању испита за лиценцу задиректора установе образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 63/2018),
77. Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 1/2011, 1/2012, 1/2014, 12/2014, 2/2018, 3/2021, 14/2022, 4/2023 и 5/2023 – испр.),
78. Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи ("Сл. гласник РС", број 66/2018, 82/2018,37/2019, 56/2019, 112/2020, 6/2021, 85/2021 и 102/2022 - др. правилник),
79. Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи ("Сл. гласник РС", број 102/2022 и 49/2026),
80. Правилник о облику и садржају знака забране пушења и знака да је пушење дозвољено у одређеном простору, начину истицања тих знакова, обрасцу извештаја о повреди забране пушења, врсти потребних доказа о пушењу и начину на који се они прикупљају и на који се утврђује присуство дуванског дима у простору у коме је пушење забрањено, као и о обрасцу за наплату новчане казне на лицу места ("Сл. гласник РС", број 73/2010 и 89/2017),
81. Правилник о посебној радној одећи и обући лица која у производњи и промету долазе у непосредни додир са животним намирницама и лица која раде у производњи и промету средстава за одржавање личне хигијене, негу и улепшавање лица и тела ("Сл. гласник СРС", бр. 22/74),

82. Правилник о обавезним здравственим прегледима одређених категорија запослених лица у објектима под санитарним надзором, обавезним и препорученим здравственим прегледима којима подлежу одређене категорије становништва ("Сл. гласник РС", бр. 3/17),
83. Правилник о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору ("Сл. гласник РС", бр. 47/06),
84. Правилник о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору ("Сл. гласник РС", бр. 47/06),
85. Правилник о декларисању, означавању и рекламирању хране ("Сл. гласник РС", бр. 19/17, 16/18, 17/20, 118/20, 17/22, 23/22, 30/22),
86. Правилник о прехрамбеним и здравственим изјавама које се наводе на декларацији хране ("Сл. гласник РС", бр. 51/18, 103/18), Правилник о хигијенској исправности воде за пиће ("Сл. лист СРЈ", бр. 42/98, 44/99," Сл. гласник РС", бр. 28/19),
87. Правилник о дезинфекцији и прегледу воде за пиће ("Сл. гласник СРС", бр. 60/81),
88. Правилник о обавезним здравственим прегледима одређених категорија запослених лица у објектима под санитарним надзором, обавезним и препорученим здравственим прегледима којима подлежу одређене категорије становништва ("Сл. гласник РС", бр. 3/17),
89. Правилник о програму обуке за стицање основних знања о личној хигијени и мерама заштите од заразних болести, начину његовог спровођења, висини трошкова, накнади за рад комисија и осталим питањима ("Сл. гласник РС", бр. 15/17),
90. Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи (Службени гласник Републике Србије, Просветни гласник 11/2012, 15/2013,2/2016,10/2016, 11/2016, 2/2017, 3/2017, 13/2018 и 11/2019, 2/2020, 8/2020, 16/2020, 19/2020, 3/2021 и 4/2021, 17/2021, 18/2021, 1/2022, 2/2022,5/2022, 6/2022, 10/2022, 15/2022, 16/2022, 7/2023, 15/2023, 1/2024 и 3/2024),
91. Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно-васпитни рад из изборних предмета у основној школи ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 11/2012, 15/2013, 10/2016, 11/2016, 2/2017, 11/2017, 16/2020, 3/2021 и 7/2023),
92. Правилник о програму наставе и учења за предмет српски као страни језик ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", број 11/2019),
93. Стручно упутство о формирању одељења и група и начину финансирања у основним и средњим школама које министарство надлежно са послове образовања доноси посебно за сваку школску годину,
94. Правилник о школском календару за основне школе са седиштем на територији АП Војводине који за сваку школску годину доноси Покрајински секретар надлежан за послове образовања,
95. Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник Републике Србије“, број 21/2015, 16/2018- Споразум, 8/2019-Споразум, 92/2020, 27/2022-Споразум, 123/2022 и 13/2025).
Општа акта школе:

1. Статут Основне школе „Миливој Оморац“ у Ињошу (дел број:610-110-1/2024-2 од 31.1.2024. године, 610-110-1/2024-15 од 22.4.2024. године, 610-110-1/2024-20 од 11.6.2024. године, 610-110-1/2025-8 од 29.8.2025. године и 610-110-1/2026-17 од 8.5.2026. године),
2. Развојни план Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу (дел.број: 610-111-1/2023-14 од 13.6.2023. године и 610-110-1/2024-23 од 25.6.2024. године),
2. Акт о процени ризика на радном месту и у радној средини за: Основна школа „Миливој Оморац“ Ул. Миливоја Оморца бр. 40 Ињош (дел.број: 610-110-1/2025-20 од 29.12.2025. године и и 610-110-1/2026-11 од 26.3.2026. године),
3. Правилник о безбедности и здрављу на раду (дел.број: 610-110-1/2025-21 од 29.12.2025. године),
4. Програм обуке за безбедан и здрав рад (дел.број: 610-110-1/2025-22 од 29.12.2025. године и 610-110-1/2026-12 од 26.3.2026. године),
5. Процена ризика од катастрофа у Основној школи „Миливој Оморац“ у Ињошу (дел.број: 610-110-1/2026-10 од 26.3.2026. године),
6. План заштите и спасавања у Основној школи „Миливој Оморац“ у Ињошу (дел.број: 610-110-1/2026-19 од 22.5.2026. године),
7. Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Основној школи „Миливој Оморац“ у Ињошу и свих активности које организује школа (дел.број: 610-110-1/2024-3 од 31.1.2024. године и 610-110-1/2024-22 од 25.6.2024. године),
8. Правила понашања у Основној школи „Миливој Оморац“ у Ињошу (дел.број: 610-876/2018 од 25.9.2018. године и 610-111-1/2023-12 од 13.6.2023. године),
9. Правилник о употреби мобилних телефона, електронских уређаја и других средстава у у Основној школи „Миливој Оморац“ у Ињошу (дел.број:610-110-1/2024-5 од 31.1.2024. године),
10. Правилник о раду Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу (дел.број: 610-110-1/2024-6 од 31.1.2024. године и и 610-110-1/2025-9 од 29.8.2025. године),
11. Правилник о заштити података о личности у Основној школи "Миливој Оморац" у Ињошу (дел.број: 610-111-1/2023-2 од 10.1.2023. године),
12. Правилник о организацији и систематизацији послова у Основној школи "Миливој Оморац" у Ињошу (дел.број:610-832/2018 од 19.9.2018. године на који је 25.9.2018. године школски одбор Одлуком број: 610-878/2018 дао сагласност, дел.број:55/2020 од 17.1.2020. године на који је 28.2.2020. године школски одбор Одлуком број: 610-198/2020 дао сагласност, дел.број:610-1194/2020 од 26.8.2020. године на који је 15.9.2020. године школски одбор Одлуком број: 610-1332/2020 дао сагласност, дел.број:610-1675/2020 од 4.11.2020. године на који је 12.11.2020. године школски одбор Одлуком број: 610-1713/2020 дао сагласност и дел.број: 610-111-1/2021-4 од 30.8.2021. године на који је 13.9.2021. године школски одбор Одлуком број: 610-111-1/2021-5 дао сагласност, дел.број: 610-111-1/2022-10 од 26.8.2022. године на који је 14.9.2022. године школски одбор Одлуком број: 610-111-1/2022-11 дао сагласност, дел.број: 610-110-1/2023-15 од 1.9.2023. године на који је школски одбор дана 8.9.2023. године дао сагласност Одлуком дел. број: 610-111-1/2023-17, дел.број:

610-111-1/2024-25 од 23.8.2024. године на који је школски одбор дана 13.9.2024. године дао сагласност Одлуком дел. број: 610-111-1/2024-3 и и дел.број: 610-111-1/2025-6 од 22.8.2025. године на који је школски одбор дана 29.8.2025. године дао сагласност Одлуком дел. број: 610-110-1/2025-7) који се мења/допуњује сваке школске године због одобреног броја извршилаца од стране Министарства надлежног за послове образовања и Школске управе Зрењанин.

https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2017/10/1/reg
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7cb1d37c-1c00-4664-9fdf-b637286e6d32?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/297e2393-8904-4d84-9547-2dc4ba970a5c?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7517e3f0-34e8-46e3-8cb2-83686624a5ba?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/13da23b7-5243-443a-abdd-c73e71a24ecf?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/85ac3cfe-ee9b-4f04-84bb-c77a1bae4b89?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/6565a608-b07f-4e56-84ce-feb310edd7d0?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2007/6/1/reg
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/973d61b8-18ba-456b-baed-c9bfbdf26f10?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/63de219a-8c83-46c8-9be3-9a15d1823551?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/d2950b79-434e-46f2-905f-72e6f83bbfee?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/13da23b7-5243-443a-abdd-c73e71a24ecf?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/297e2393-8904-4d84-9547-2dc4ba970a5c?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/0b4ed8b5-89a1-4b31-82dd-67c756bbf4f9?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/35c16014-db79-4f8a-bdf3-c2c7d27e27a0?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true
https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/5/4/reg

УСЛОВИ СРЕДИНЕ У КОЈИМА ШКОЛА РАДИ

Основна школа "Миливој Оморац" се налази на територији Општине Кикинда, насељеном месту Иђош, око 15 км од Кикинде, на адреси ул. Миливоја Оморца број 40. Основана је Решењем Народног одбора Општине Кикинда број: 01-11583/1 од 22.11.1962. године.

Иђош се налази у Севернобанатском округу, на магистралном је путу Београд-Чока-Суботица. Има око 2180 становника који се углавном баве пољопривредом, а око 500 житеља је запослено у Иђошу и Кикинди. У селу се налазе: Дом културе, Ватрогасни дом, пошта, здравствена станица, зубна амбуланта, апотека, ветеринарска станица, бензинска пумпа, млин, црква, рибњак и ловачки дом. Током године традиционално се организују манифестације културно-забавног и спортског карактера, а чланови спортских тимова и културних удружења узимају учешћа и постижу резултате на међуопштинским, међуокружним догађајима.

Школа је правно лице са статусом установе и има право да у правном промету закључује уговоре и предузима друге правне радње и правне послове у оквиру своје правне и пословне способности.

Образовно васпитни рад у школи се изводи на српском језику, у две смене.

Својим радом обухвата ученике са територије Месне заједнице Иђош и Сајан, Град Кикинда.

МАТЕРИЈАЛНО ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА

А) Школска зграда

Намена простора	Свега m^2	m^2 по ученику
Површина школске зграде	1814	14.63
Површина дворишта	3800	30.65
Површина спортских терена	2000	16.12
Зелена површина	1800	14.52

Б) Просторије у школској згради

Намена простора	Бр. просторија	Свега m^2	m^2 по ученику
Учионица опште намене	6	355	2.86
Припремна просторија	1	10	/
Школска радионица	1	65	0.52
Фисккултурна сала	1	566	4.56

Библиотека	1	30	0.24
Прост. за опште намене	-	-	-
Школска кухиња и трпезарија	1	83	0.67
Продужени боравак	-	-	-
Просторија ученич. организа.	-	-	-
Управа школе	2	30	0.24
Стручни сарадник	1	15	0.12
Остали простор	-	-	-

В) Опрема

Школа је задовољавајуће опремљена наставним средствима. Све учионице и кабинети имају потребан број столова и столица. Информатички кабинет опремљен је са 20 радних станица и пројектором. Кабинет за технику и технологију, као и још једна учионица, опремљени су пројекторима, док се у осталим учионицама налазе телевизори повезани са лаптоп рачунарима.

Наставницима су доступни рачунари, лаптопови, црно-бели штампачи штампачи и штампач у боји, фотокоопир апарат и скенер и тиме им обезбеђени услови да све своје радне обавезе могу неометано да обаве у школи.

Обезбеђена су и сва средства за одвијање културних активности школе – блутут звучник, два микрофона, пројектор на сталку и платно.

У школи, осим поменута два кабинета, нема кабинетске наставе, па се постојећа наставна средства налазе у зборници школе и по потреби односе у учионице, а недостатак кабинетских огледа, надомешћује се видео материјалима, фотографијама и презентацијама.

ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Циљеви основног образовања и васпитања

Основни **циљеви образовања и васпитања** јесу:

1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју детета, ученика и одраслог;
2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
3) шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
12) развијање позитивних људских вредности;
13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и

културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Исходи образовања и васпитања

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања.
Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.
Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:
1) изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;
2) прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;
3) користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;
4) ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
5) ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
6) зна како да учи;
7) уме да разликује чињенице од интерпретација;
8) примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;
9) поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;
10) одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
11) ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштава и решавању сукоба;
12) покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
13) остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;
14) схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;

15) има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.
Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

Стандарди образовања и васпитања

Стандарди образовања и васпитања представљају скуп норми на основу којих се врши процена квалитета у систему образовања и васпитања, и то:

1) стандарди образовних постигнућа ученика;
2) стандарди квалитета рада установе;
3) стандарди квалитета уџбеника;
4) стандарди компетенција наставника, васпитача и стручних сарадника;
5) стандарди компетенција директора;
6) стандарди компетенција секретара установе;
7) стандарди квалификација.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

План наставе и учења у основном образовању и васпитању садржи:
1) листу обавезних предмета и изборних програма и активности по разредима;
2) укупан годишњи фонд часова по предметима, програмима и активностима;
3) недељни фонд часова по предметима, програмима и активностима.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

А. Обавезни предмети	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред		Укупан фонд часова по предметима	
	нед	год	нед	год	Нед	год	нед	год	Нед	Год
Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180	20	720
Страни језик - енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72	8	288
Математика	5	180	5	180	5	180	5	180	20	720
Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-	4	144
Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72	4	144
Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72	7	252
Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36	4	144
Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108	12	432
Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36	4	144
Укупно: А	20	720	21	756	21	756	21	756	83	2988
Б. Изборни предмети										
Верска настава/ Грађанско васпитање[1]	1	36	1	36	1	36	1	36	4	144
УКУПНО: А+Б	21	756	22	792	22	792	22	792	87	3132

Напомена:

[1] Ученици бирају један од понуђених обавезних изборних предмета, верску наставу или грађанско васпитање и изабрани предмет изучавају до краја циклуса, осим ако не дође до промене опредељења уз писани захтев родитеља.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни, изборни предмети и активности за први циклус

Облици образовно-васпитног рада	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
	нед	Год	Нед	год	нед	год	нед	год
Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
Додатни рад	-	-	-	-	1	36	1	36
Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Остали облици образовно – васпитног рада за први циклус

Остали облици образовно-васпитног рада	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четверти разред	
	нед	Год	нед	год	нед	Год	нед	год
Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
Ваннаставне активности у области: науке, технике, културе, уметности и спорта	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
Екскурзије	1-3 дана годишње							

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС

А Обавезни предмети	Пети разред		Шести разред		Седми разред		Осми разред		Укупан фонд часова по предметима	
	нед	год	нед	Год	нед	год	нед	год	нед	год
Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136	17	604
Страни језик – енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34	5	180
Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34	5	180
Историја	1	36	2	72	2	72	2	68	7	248
Географија	1	36	2	72	2	72	2	68	7	248
Физика	-	-	2	72	2	72	2	68	6	212
Математика	4	144	4	144	4	144	4	136	16	568
Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34	4	142
Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
Физичко и здарвствено васпитање + ОФА[1]	2	72+54[1]	2	72+54[1]	3	108	3	102	10	354+108[1]
Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68	4	140
УКУПНО А:	24	918	25	954	28	1008	28	952	105	3836

Б Изборни предмети										
Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	34	4	142
Други страни језик – немачки језик	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
УКУПНО Б:	3	108	3	108	3	108	3	102	12	426
УКУПНО А+Б:	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054	117	4262

Напомена:

[1]Обавезна физичка активност (ОФА) се реализује са 1,5 час недељно, односно 54 часа годишње у 5. и 6. разреду.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни, изборни предмети и активности за други циклус

Облици образовно-васпитног рада	Пети разред		Шести разред		Седми разред		Осми разред	
	нед	Год	нед	год	нед	Год	нед	год
Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
Слободне наставне активности[1]	1	36	1	36	1	36	1	34
Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
Додатни рад	1	36	1	36	1	36	1	34

[1] Слободне наставне активности (у даљем тексту СНА), су део плана наставе и учења који школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученици у сваком разреду, од петог до осмог, бирају један одтри програма СНА који школа нуди што значи да ће сваки ученик током другог циклуса основног образовања иваспитања похађати четири различита програма.

Остали облици образовно-васпитног рада за други циклус

Остали облици образовно-васпитног рада	Пети разред		Шести разред		Седми Разред		Осми Разред	
	нед	год	нед	год	нед	Год	нед	год
Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
Ваннаставне активности: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе	1	36	1	36	1	36	1	34
Екскурзије	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		1-3 дана годишње	

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА И ПРОГРАМИ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Програми обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање

Програми обавезних предмета по разредима, за оба циклуса, налазе се у прилогу Школског програма.

Програми изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање

Програми обавезних предмета по разредима, за оба циклуса, налазе се у прилогу Школског програма.

Програми активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање

Слободне наставне активности

Иако је образовни систем конципиран тако да одговори на тренутне и будуће потребе ученика и друштва, у другом циклусу основне школе приметан је пренаглашен фокус на академска постигнућа и припрему за завршни испит. Оваква оријентација за последицу има занемаривање индивидуалних интересовања ученика и социјалне динамике унутар групе. Међутим, научна сазнања о развоју деце указују на то да вршњачка интеракција кључно утиче не само на социјалне, већ и на когнитивне компетенције. Стога, школске активности које унапређују вршњачке односе – посебно оне које су засноване на слободном избору, без притиска оцењивања – делују превентивно и терапијски на различите школске проблеме.
Концепт према којем ученици сваке године бирају нови програм у потпуности одговара развојним карактеристикама узраста од 11 до 15 година, чија су интересовања природно флуидна и променљива. Омогућавањем разноврсних садржаја, школа ствара услове за адекватну професионалну и животну оријентацију ученика. Пружајући аутономију, слободу

избора и активну улогу у процесу учења, СНА директно подстичу унутрашњу мотивацију за школовање и социјализацију.

Слободне наставне активности (у даљем тексту СНА), су део плана наставе и учења који школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученици у сваком разреду, од петог до осмог, бирају један од три програма СНА који школа нуди што значи да ће сваки ученик током другог циклуса основног образовања иваспитања похађати четири различита програма. Ученици и њихови родитељи се пре избора упознају са понуђеним програмима на часу одељенског старешине, на родитељском састанку, путем сајта школе, лифлета идр. Одабрани програми СНА су за ученика обавезни а успех се изражава описном оценом и не утиче на општи успех.

Иако се за неке СНА може направити природна веза са одговарајућим обавезним предметима не треба их посматрати као неку врсту њиховог проширивања или продубљивања. У њиховом остваривању наставник се ослања на ученичка и школска и ваншколска знања и искуства. Програми СНА нису намењени само некој групи ученика као што су нпр. ученици који се спремају за такмичење или им је потребна додатна подршка у учењу. Сврха СНА је да допринесу остваривању општих исхода образовања и васпитања, развијању кључних и општих међупредметних компетенција потребним за сналажење у свакодневном животу. Осим тога, подршка су професионалном развоју ученика који на крају основне школе доносе важну одлуку о наставку школовања уконтексту новог концепта средње школе у којој се полажу општа и стручна матура. И на крају, мада не мање важно, СНА доприносе бољем упознавању ученика и њиховој сарадњи, јер се остварују у групама састављеним од ученика из различитих одељења.

Програми СНА за период од 2026 – 2030. године

Назив слободне наставне активности (СНА)	Циљ слободне наставне активности (СНА)	Разред	Годишњи фонд часова
Вредности и врлине као животни компас I	**Циљ** програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицањеразвоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.	5. и 6.	36

Чувари природе	Циљ наставе изборног предмета чувари природе јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине,усвајање и примена концепта одрживог развоја и остваривање образовања о квалитету живота.Циљ се остварује кроз низ међупредметних корелација	5. и 6.	36
Вежбањем до здравља	**Циљ** учења слободне наставне активности *Вежбањем до здравља* је да ученик овлада знањима, развијевештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичкомвежбању и здравим животним навикама.	5. и 6.	36
Музиком кроз живот	Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко икреативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој,свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би биоospособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа икултуре свога и других народа.	5. и 6.	36
Вредности и врлине као животни компас II	**Циљ** програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и	7. и 8.	7. разред – 36 8. разред - 34

	развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.		
Домаћинство	Циљ: наставе изборног предмета домаћинство јесте да ученици стекну нова знања о улози породице у формирању културе понашања, становања, исхране, одевања и рада, као и да интегришу и унапреде претходно стечена знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези с важним активностима у свакодневном животу. Циљ се реализује кроз низ међупредметних корелација.	7. и 8.	7. разред – 36 8. разред - 34
Предузетништво	**Циљ** учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.	7. и 8.	7. разред – 36 8. разред - 34
Уметност	Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње,критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање иизражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању	7. и 8.	7. разред – 36 8. разред - 34

	уметничког наслеђа и културе свога идругих народа.		

Део програма изабраних СНА који садржи компетенције, исходе, теме, кључне појмове садржаја, упутство за дидактичко-методичко остваривање и оцењивање ученика, налазе се на следећим линковима:

- За пети и шести разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/viewdoc?uuid=4bb956bf-8bcd-4f6b-934a-10d44017f91a&actid=979122&doctype=og
- За седми разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/viewdoc?uuid=5d9b256c-edfa-4f7e-9398-c50e74cce091&actid=979123&doctype=og
- За осми разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/viewdoc?uuid=1c6fd9b3-b030-4bf1-8fb9-af51db533ea8&actid=979124&doctype=og

Програм додатне и допунске наставе

Поред редовне наставе, која може да се организује полудневно и целодневно, у школи се организује допунска, додатна и припремна настава.
За ученике којима је потребна помоћ у савладавању програма и учењу, школа организује допунску наставу.
Допунска настава за ученике од првог до четвртог разреда реализује се са једним часом недељно из српског језика и математике, а по потреби из предмета свет око нас, природа и друштво и енглески језик. За ученике од петог до осмог разреда допунска настава се континуирано реализује из математике, а уколико се укаже потреба и из осталих наставних предмета.
За ученике од трећег до осмог разреда са посебним способностима, склоностима и интересовањима за поједине предмете, школа организује додатну наставу.
За ученике упућене на разредни и поправни испит, школа организује припремну наставу.
Припремна настава се организује пре почетка испитног рока, у трајању од најмање пет радних дана са по два часа дневно за сваки предмет.
У овиру реализације додатне наставе, за ученике од првог до осмог разреда, потребно је утврдити тешкоће и проблеме ученика у учењу, зрадити годишњи и оперативни план и распоред реализације, обавестити родитеље о потреби за додатном наставом.

У оквиру реализације допунске наставе, потребно је идентификовати ученике од 3–8. разреда на основу процене наставника разредне и предметне наставе и интересовања

ученика, укључивати ученике у такмичења, реализовати додатну наставу али и повећавати захтеве у оквиру редовне наставе, обавестити родитеље, похваљивати и награђивати ученике.

Програм наставе и учења за српски као страни језик

Прогам наставе и учења за српски као страни језик налази се у прилогу Школског програма.

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

За осмишљавање и реализацију културних активности, задужени су чланови Тима за културу школе, у сарадњи са наставницима разредне наставе, предметне наставе (најзаступљенији српски језик и књижевност, музичка и ликовна култура), наставницима који реализују секције и слободне наставне активности.
Културне активности ОШ „Миливој Оморац“ кроз сваку школску годину су следеће:

Назив активности/манифестације	Врста активности	Време реализације
Обележавање „Дечије недеље“	Радионице, истицање продуката рада на школским паноима	Прва недеља октобра
Обележавање дана школе	Приредбе, интерактивне приредбе, изложбе, огледне радионице	6. октобар (или најближи радни дан уколико је викенд)
Манифестација „Совембар“	Учешће на базару школа у оквиру градске манифестације, припрема промотивних актикала	Новембар
Школски новогодишњи базар	Организовање донаторског базара, припрема поклона који се добијају уз донације у духу новогодишњих и божићних празника	Децембар
Обележавање школске славе – Свети Сава	Приредба, одлазак у сеоску цркву на литургију и учешће ученика школе у програму	27. јануар
Сеоска манифестација „Ињошке ђаконије“	Учешће у програму рецитацијом, песмом и игром	октобар

Школски ускршњи базар	Организовање донаторског базара, припрема поклона који се добијају уз донације у духу ускршњих празника	април
Обележавање „Светског дана хранитељства“	Приредба, пријем гостију, припремање поклона	31. мај
Донатосрке приредбе	Рецитација, песма, игра	Више пута у току школске године, по потреби
Приредба за пријем првака	Рецитација, песма, игра	Јун или август

Поред наведених, редовних културних активности, радионицама и стварањем продуката обележавају се и датуми као што је Дан толеранције, Дан розе мајица, Светски дан менталног здравља и слично, радионицама кроз наставу грађанског васпитања и часова одељењских старешина. Радови ученика редовно се излажу на паноима на ходнику школе, а све културне активности промовишу се на веб сајту и фејсбук страници школе.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ програма школског спорта и спортских активности јесте да разноврсним и систематским спортским садржајима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и вештина у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Школа у оквиру школског програма, реализује и програм школског спорта, којим су обухваћени сви ученици, ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести,здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије и малолетничке делинквенције.

Општи оперативни задаци:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења,вештина и навика и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког вежбања;
- формирање морално-вољних квалитета личности;

-стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Посебни оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења,навика и вештина;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл;
- естетско изражавање покретом и кретањима и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ РАДА

Од организационих облика рада који треба да допринесу остваривању програмашколског спорта и школских спортских активности који се реализује у ванчасовној и ваншколској организацији рада ту су:

- слободне активности;
- излети;
- кросева;
- логоровања;
- зимовања;
- спортских активности од значаја за друштвену средину;
- школских и других спортских такмичења;
- приредби и других друштвених активности школе на плану физичке културе.

Слободне активности - организују се за више спортских грана.

Излети се могу организовати по одељењима,више одељења и сви ученициа одједном,а њихову локацију утврђујеНаставничко веће.

Кросеви се одржавају два пута годишње за све ученике. Крос се одржава у оквиру радних дана, планираних за ову активност. Актив наставника утврђује место одржавања и дужину стазе, као и целокупну организацију.

Логоровање утврђује Наставничко веће.

Зимовањесваки ученик за време основне школе треба да бар једном борави на зимовању.

Такмичења ученика чине процес физичког вежбања на којима ученик проверава резултат свога рада. Школа је обавезна да створи материјалне, организационе и друге услове како би школска такмичења била доступна свим ученицима.Организују се међушколска,међуразредна и међуодељењска такмичења. Ученици учествују и на оним такмичењима за која се пријаве.

Спортска активност од значаја за друштвену средину. Програмом се предвиђа активности која је од интереса за средину у којој школа живи и ради.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

- Програм школског спорта и школских спортских активности реализује се заједно са јединицом локалне самоуправе.
- Програмска концепција школског спорта и школских спортских активности заснива се на јединству наставних, ванчасовних и ваншколских организационих облика радаза остваривање циља и задатака програма.
- Програм школског спорта и спортских активности претпоставља да се кроз развијање физичких способности и стицање мноштва разноврсних знања и умења, ученици оспособљавају за задовољавање индивидуалних потреба,склоности и за коришћење физичког вежбања у свакодневном животу.
- Програмски задаци остварују секроз ванчасовне и ваншколске организационе облике рада, као што су излет, крос, курсни облици, слободне активности, такмичења, дани спорта, приредбе и јавни наступи.
- Да би физичко вежбање било адекватно броју и индивидуалним разликама ученика, носиоци реализације ће сваког ученика или групе ученика, усмеравати на рад и на смањене или проширене садржаје, који су предвиђени програмом.
- Ученицима који, услед ослабљеног здравља, смањених физичких или функционалних способности, лошег држања тела и телесних деформитета, не могу да прате програм обезбедиће се прилагођени рад или ће бити ослобођени од стране разредног старешине или учитеља.

Р.Б.	**Врста спортске активности**	**Носиоци реализације**	**Реализатори активности**	**Време и датум реализације**	**Место реализације**
1	Атлетика Школско такмичење	Наставник физичког васпитања	Ученици 5 – 8 разреда	Септембар	Школско двориште Спортско игралиште
2	Дан школе-спортска такмичења Учитељи	Наставници Ученици	Чланови спортских секција	Током школске године	Школско двориште
3	Спортом против насиља "Фер плеј" турнир Спортске активности по принципу сви побеђују	Актив уметности и вештина Стручно веће борбе против насиља Стручно веће за подршку ученицима	Директор Педагог Учитељи Наставници Ученици 1 – 8 разреда Родитељи Локална самоуправа		Школско двориште
	Елементарне игре	Учитељи	Ученици 1 – 3. разреда		Школско двориште
4	Јесењи крос	Учитељи Наставници	Ученици 1 – 8. разреда		Школско двориште
5.	Крос РТС-а	Спортски Савез Србије	1 – 8. разреда	Мај	Школско двориште

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Уводни део

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања установа спроводи ради обезбеђивања права сваког ученика на безбедно одрастање и образовање. Рад школе темељи се на прецизно дефинисаним појмовима и законским оквирима актуелног Протокола.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ И ВРСТЕ НАСИЉА

Насиље подразмева сваки облик једнократног или понављаног вербалног или невербалног понашања које за последицу има угрожавање здравља, развоја и достојанства личности. Према Правилнику, у установи се прате и превенирају следеће врсте насиља:

- ✓ Физичко насиље - намерно наношење телесних повреда (ударање, гурање, гађање, чупање).
- ✓ Психичко/вербално насиље - нарушавање психичког интегритета (увреде, исмевање, претње, уцене, социјално искључивање).
- ✓ Дигитално насиље - злоупотреба информационо-комуникационих технологија (интернет, друштвене мреже, апликације) која укључује слање увредљивих порука, креирање лажних профила, као и сексуално дигитално насиље (дељење интимних снимака или фотографија без пристанка). Ова категорија експлицитно обухвата и дигитално насиље према запосленима у установи.
- ✓ Социјално насиље - искључивање из групе, ширење гласина и организовани бојкот појединца.
- ✓ Занемаривање и немарно поступање - пропуштање родитеља или установе да обезбеди основне развојне, безбедносне и здравствене потребе детета.
- ✓ Кризни догађај - у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.
- ✓ Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.
- ✓ Кризни догађаји су: природна смрт детета/ученика, покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње), покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње), природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи, саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало

дете, односно ученик и/или запослени у установи, нестанак детета/ученика, масовно тровање у простору установе, дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично; талачка криза; насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади), техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар), природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...), епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа, други кризни догађаји

ДЕФИНИЦИЈЕ НИВОА НАСИЉА И РИЗИКА

Процена тежине инцидента и ризика врши се разврставањем у три обавезујућа нивоа:

- ✓ I НИВО
  Обухвата изолована или појединачна понашања која не нарушавају трајно безбедност и здравље ученика (нпр. изоловано задиркивање, кошкање, лакше увреде). Нема обележја организованог понављања.
- ✓ II НИВО
  Обухвата ситуације поновљеног насиља (вршњачки притисак, социјална изолација, учестало вређање), физичке сукобе без тежих телесних повреда, крађу, као и умерене облике дигиталног малтретирања који директно утичу на емоционални статус ученика.
- ✓ III НИВО
  Обухвата најтеже облике насиља са озбиљним последицама по здравље и безбедност. Укључује туче са тешким повредама, организовано и дуготрајно дигитално прогањање, изнуду, поседовање оружја или психоактивних супстанци, породично насиље над дететом, као и све ванредне кризне догађаје (трауматични догађаји на нивоу заједнице).

НАДЛЕЖНОСТИ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ

Установа има посебан тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: тим за заштиту).
Чланове и руководиоца тима за заштиту одређује директор установе из реда запослених (обавезно наставник, васпитач, стручни сарадник, секретар и по потреби други запослени).
Број и састав чланова тима за заштиту зависе од специфичности установе (врста и величина установе, организација рада, издвојена одељења, присуство деце и ученика из мањинских и маргинализованих група и др.).
Задаци тима за заштиту су да:

1) припрема програм и план заштите од насиља у складу са специфичностима установе и утврђеним мерама за унапређивање на основу анализе стања;

2) процењује други и трећи ниво вршњачког насиља, учествује у изради плана заштите за ученике/ плана појачаног васпитног рада за ученике;
3) информише децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од тима за заштиту;
4) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања;
5) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
6) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
7) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
8) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
9) води и чува документацију;
10) извештава стручна тела и орган управљања

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Овај програм се заснива на годишњој анализи стања безбедности, специфичностима школе, резултатима евалуације сигурности и исходима самовредновања Кључне области 4 (Подршка ученицима).

1. УГРАЂИВАЊЕ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА У СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ И РАД ШКОЛЕ

Превентивне мере се реализују кроз синергију свих нивоа школске заједнице:

Носиоци	Активност	Циљ
Појединци: наставници, са акцентом на одељењске старешине, стурчни сарадници, директор	Индивидуални разговори	развој емпатије и саморегулације кроз саветодавни рад.
Одељењска зајаедница и ЧОС	Радионице из приручника за ненасилну комуникацију	Превенција свих облика насиља и дискриминације
Ученички парламент	Иницирање вршњачких акција, анкета о безбедности и заступање права ученика	Вршњачко повезивање, партиципација, развој заједништва и емпатије
Стручни органи и тимови	Планирање међупредметних садржаја (нпр. кроз Верску наставу,	Афирмисање толеранције

	Грађанско васпитање, Српски језик)	
Родитељи (кроз Савет родитеља, родитељске састанке или индивидуално)	Тематски састанци о дигиталној безбедности и сарадња у превенцији сукоба	Партиципација свих учесника у школском животу у циљу развоја безбедног школског окружења уа све

2. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

План стручног усавршавања установе, на годишњем нивоу, обавезно су уврштене области које се односе на заштиту од насиља, злостављања и занемаривања. Сви запослени у школи су у обавези да обукама присуствују. Области усавршавања су: препознавање раних идникатора трауме, реаговање на дигитално насиље, кризне догађаје и остале сродне теме у Каталогу.

У оквиру стручног усавршавања унутар установе, организују се стручна већа, предавања, дигиталне обуке на платформи „Чувам те“, радионице, часови корелације.

3. ИНФОРМИСАЊЕ О ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИМА

Установа спроводи транспарентно информисање на почетку школске године:

Намењено:	Активност
Ученицима	Израда и дистрибуција кратких визуелних водича кроз правила понашања и процедуре пријављивања насиља
Запосленима	Обавезан састанак Наставничког већа у проширеном саставу о 7 корака протокола и законској одговорности за непријављивање сумње
Родитељима	Истицање Протокола на сајту школе, огласним таблама и писмено обавештење на првом родитељском састанку

4. ПОДСТИЦАЊЕ УЧЕНИКА ЗА АКТИВНО УЧЕШЋЕ У ОРГАНИМА ШКОЛЕ

Школа системски мотивише ученике за партиципацију у доношењу одлука:

Учесници	Активност
Одељењска заједница	Делегирање одговорности кроз редарства, тимове за решавање конфликата и избор представника.
Ученички парламент	Директан рад на креирању превентивних кампања и безбедносних иницијатива.
Школском одбор	Активно изношење предлога представника Парламента на седницама када се расправља о безбедности ученика

5. ДРУШТВЕНО-КОРИСНИ И ХУМАНИТАРНИ РАД

Школа организује сакупљачке и хуманитарне акција, еколошке акција уређења средине, вршњачку помоћ у учењу, вршњачка менторства, у циљу развијања алтруизма и одговорности према заједници као директна алтернатива деструктивном понашању. Активности се организују током целе школске године и у њима учествују директор, одељењске старешине, стручни сарадници, наставници предметне наставе из теметски сродних предмета.

6. ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД

Када ученик изврши повреду обавезе ученика, прекрши правила или изврши насиље, спроводи се појачан васпитни рад. Појачан васпитни рад спроводи се на основу решења директора, а на захтев одељењског старешине. У изради плана појачаног васпитног рада учествују одељењски старешина и стручни сарадник – педагог, а у спровођењу сви наставници, који предају предмете чије су теме релевантне за дате активности, стручни сарадник – педагог, кроз идивидуалне сеансе/разговоре са учеником,стручни сарадник – библиотекар кроз препоручивање литературе, одељењски старешина кроз рефлексивне разговоре, друштвено – корисни рад.
Школа има базу активности који се примењују при изради плана појачаног васпитног рада, од којих се бирају оне које су примерене конткретној ситуацију.
Циљеви су јасни - развој самоодговорности, ауторефлексије - препознавање последица сопствених поступака.

7. ПОСТУПЦИ ЗА РАНО ПРЕПОЗНАВАЊЕ РИЗИКА

Рана идентификација ризика спроводи се континуирано кроз:

- ✓ Континуирано праћење наглих промена у успеху, изгледу, понашању или посећености настави ученика, од стране наставника одељењских старешина и стручних сарадника.
- ✓ Периодично анкетирање, укључујући дигиталне упитнике, о сигурности у школи и мапирање „ризичних тачака“ у објекту.
- ✓ Евидентирање породичних и социјалних фактора ризика у сарадњи са стручном службом.

8. РЕАГОВАЊЕ И ИНТЕРВЕНЦИЈА КАО ОДГОВОР НА НАСИЉЕ

Установа спроводи интервентне активности одмах по сазнању или сумњи на насиље, злостављање или занемаривање. Интервенција се спроводи следећим редоследом поступања:

Р. Бр.	Поступак	
1.	Откривање и сазнање	Прикупљање информација у случајевима када постоји сумња, препознати знакови или директна пријава насиља од стране ученика, родитеља, запосленог или трећег лица. Сваки запослени који има сазнање или сумњу дужан је да одмах направи службену забелешку и обавести разредног старешину и Тим за заштиту.
2.	Обезбеђивање сигурности	Хитна реакција ради заустављања насилног понашања и заштите безбедности ученика. Ако је потребно, раздвајају се актери и пружа се прва помоћ. У случају кризног догађаја или трећег нивоа насиља, активирају се мере хитне евакуације на безбедно место унутар или ван установе и обавештава се дежурна медицинска служба.
3.	Категоризација и процена нивоа насиља	Тим за заштиту се хитно састаје ради анализе чињеница, тежине последица, учесталости и контекста догађаја. На основу дефинисаних критеријума врши се службена процена ризика и насиље се класификује на један од три нивоа (I, II или III ниво).
4.	Обавештавање	Дефинисање канала комуникације према нивоу насиља: ✓ За први ниво обавештава се одељењски старешина и родитељи. ✓ За други и трећи ниво обавезно се писмено обавештавају родитељи свих учесника. ✓ За трећи ниво насиља, директор установе одмах обавештава надлежну полицијску управу

		и Центар за социјални рад, а Министарство просвете и Школску управу обавештава у року од 24 сата од момента сазнања, искључиво путем Националне платформе „Чувам те“.
5.	Мере и активности	Тим за заштиту, у сарадњи са одељењским старешином, стручним сарадницима и родитељима, креира оперативни план заштите и појачаног васпитног рада. План заштите садржи конкретне мере подршке за ученика који трпи насиље, интензиван план појачаног васпитног рада и друштвено-корисног рада за ученика који чини насиље, као и активности за ученике сведоке.
6.	Праћење ефеката предузетих мера и извештавање	Континуирани мониторинг реализације планова појачаног вапитног рада и оперативног плана заштите, који спроводи Тим за заштиту. Врши се процена промене понашања ученика, стабилизације одељењске заједнице и успешног затварања предмета у званичној документацији установе и на државној дигиталној платформи.

9. ОБЛИЦИ И САДРЖАЈИ РАДА СА УЧЕСНИЦИМА

Као што је описано у претходној тачки, облици и садржаји рада са ученицима су следећи:

- ✓ За ученика који трпи насиље: израда оперативног плана заштите – психолошка/педагошка подршка, изградња механизама одбране, реинтеграција у колектив и праћење безбедности.
- ✓ За ученика који чини насиље: Интезиван појачани васпитни рад, реституција (поправљање штете), редефинисање понашања и изрицање мера.
- ✓ За сведоке насиља: Радионице о прекидању пасивног посматрања и важности пријављивања насиља.

10. САРАДЊА СА СПОЉАШЊОМ МРЕЖОМ ЗАШТИТЕ

Институционална сарадња се одвија кроз брзу размену информација и заједничке састанке:

- ✓ Породица: Обавезно укључивање родитеља у израду ОПЗ-а (одбијање сарадње повлачи пријаву за занемаривање по члану 84. Закона).
- ✓ Полиција и правосуђе: Достављање пријава за III ниво насиља, поседовање супстанци или оружја.
- ✓ Центар за социјални рад: Реферали у случају породичног насиља, тешког занемаривања или изостанка подршке родитеља.
- ✓ Здравствена служба: Службено упућивање на медицинску процену или у случају потребе за санирањем повреда.

11. ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Тим за заштиту квартално подноси извештај Наставничком већу, Савету родитеља и Школском одбору пратећи следеће егзактне индикаторе:

- ✓ Учесталост - укупан број инцидената и број званичних пријава.
- ✓ Структура - заступљеност насиља по облицима (психичко, физичко, дигитално) и нивоима (I, II, III).
- ✓ Последице - тачан број евидентираних повреда ученика у школи.
- ✓ Поступци - број спроведених васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских против запослених.
- ✓ Планови - број креираних ОПЗ-а и планова појачаног васпитног рада, као и проценат њихове успешности.
- ✓ Обуке - реализовани семинари за запослене и дефинисање преосталих потреба за усавршавањем.
- ✓ Вршњачка подршка - број и ефекти акција које промовишу солидарност и помоћ вршњака.
- ✓ Укљученост родитеља - квантитативни и квалитативни удео родитеља у заједничким сигурносним акцијама.

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ

Увод

Под дискриминацијом, односно дискриминаторним понашањем, подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статус, мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Облици дискриминације:

1) Непосредна (директна) дискриминација: Свако неоправдано стављање појединца или групе учесника у образовању у неповољнији положај у односу на друге у истој или сличној ситуацији, а на основу неког њиховог личног својства (нпр. ускраћивање учешћа у ваннаставним активностима ученику због његовог социјалног статуса, националности или здравственог стања).
2) Посредна (индиректна) дискриминација: Ситуација у којој наизглед неутрално правило, критеријум, мера или пракса ставља или би могла ставити одређено лице или групу у неповољнији положај у односу на друге због њиховог личног својства (нпр. доношење одлука или услова за такмичења или екскурзије којима се несразмерно искључују ученици из материјално угрожених или мањинских породица).
3) Укрштена (вишеструка) дискриминација: Тежи облик дискриминације који је заснован на укрштању два или више личних својстава истовремено (нпр. издвајање, омаловажавање или неједнак третман девојчице ромске националности која истовремено има сметње у развоју).
4) Вређање угледа, части и достојанства личности: Свако понашање (вербално, текстуално, визуелно, физичко или електронски путем ИКТ-а) које има за циљ или последицу повреду достојанства личности учесника у образовању, омаловажавање, исмевање, етикетирање, стварање непријатељског, понижавајућег или застрашујућег окружења у установи.
5) Сегрегација: Сваки облик систематског, неоправданог и намерног физичког или функционалног одвајања деце и ученика унутар установе на основу њихових личних својстава (нпр. формирање одељења искључиво на основу етничке припадности или социјалног порекла).

Школа има тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: тим за заштиту).

Осим надлежности поступања у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања, задаци тима за заштиту јесу, нарочито, да:

1) анализира стање у остваривању равноправности и једнаких могућности;

2) припрема програм превенције;

3) информише учеснике у образовању, запослене и родитеље о планираним активностима и могућностима пружања подршке и помоћи;

4) учествује у пројектима и обукама за развијање потребних знања и вештина за превенцију и поступање у случајевима дискриминаторног понашања;

5) предлаже мере за унапређивање превенције и заштите од дискриминације, организује консултације и учествује у доношењу одлука о начину поступања у случајевима сумње на дискриминаторно понашање;

6) укључује родитеље у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања;
7) прати и процењује ефекте предузетих мера и активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања и даје одговарајуће предлоге директору;
8) сарађује са школском управом Министарства и другим надлежним органима, организацијама и службама, ради спречавања и заштите од дискриминације;
9) води и чува посебну документацију о случајевима и појавним облицима дискриминације, броју пријава и притужби, броју спроведених неформалних и формалних поступака, њиховом исходу и др.

Програм превенције дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности

Овај програм дефинише мере превенције и процедуре интервенције на основу анализе присутности стереотипа, предрасуда и ризика од неједнаког поступања према ученицима, запосленима и трећим лицима у установи.

1. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ У СВАКОДНЕВНОМ ЖИВОТУ И РАДУ УСТАНОВЕ

Превентивне активности на спречавању дискриминације, предрасуда и стереотипа интегришу се на свим нивоима рада:

Носиоци	Активност	Циљ
Појединци: наставници, са акцентом на одељењске старешине, стурчни сарадници, директор	Индивидуални подстицајни и саветодавни рад	Развијање културе прихватања различитости и интеркултуралности
Одељењска заједница и ЧОС	Радионице о превенцији говора мржње	Заштита мањинских и осетљивих група (деца из маргинализованих група, деца са сметњама у развоју).
Ученички парламент	Организовање антидискриминаторних кампања, вршњачких трибина и дебата	Освешћивање људских и дечијих права
Стручни органи и тимови	Увођење међупредметних тема кроз наставне	Промоција једнакости

	јединице редовних предмета - верска настава, грађанско васпитање, историја	
Родитељи (кроз Савет родитеља, родитељске састанке или индивидуално)	Тематски састанци и предавања	Освешћивање значаја инклузивног образовања и превазилажења породичних предрасуда

2. ДОДАТНА ПОДРШКА ЗА МАЊИНСКЕ И ОСЕТЉИВЕ ДРУШТВЕНЕ ГРУПЕ

Школа обезбеђује континуиране мере подршке за ученике и њихове родитеље који се суочавају са специфичним препрекама:

- ✓ Сметње у развоју и инвалидитет - израда и доследна примена Индивидуалних образовних планова (ИОП-1 и ИОП-2)
- ✓ Здравствене тешкоће – спремност на реакцију у случају потребе (епилепсија, дијабетес, алергијске реакције), доступност броја телефона родитеља ученика на видном месту и свим запосленима у установи.
- ✓ Недовољно познавање српског језика - интензивна додатна настава српског као страног/нематерњег језика и припрема језички прилагођених наставних материјала.
- ✓ Ризик од напуштања образовања рана - идентификација ученика у ризику, израда планова превенције осипања и саветодавни рад са породицом.
- ✓ Измештење у хранитељске породице – прилагођени саџаји школских активности за ученике који не живе са својим биолошким родитељима и који су претрпели неку врсту трауме.

3. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Планом стручног усавршавања установе предвиђено је унапређивање компетенција запослених за правовремено препознавање непосредне, посредне и укрштене дискриминације, као и за вођење инклузивног и антидискриминаторног васпитног рада. Усавршавање и размена искуства реализује се кроз састанке стручних већа, стручне семинаре, као и обавезне обуке на Платформи „Чувам те“.

4. ИНФОРМИСАЊЕ О ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИМА

Визуелни плакати о забрани дискриминације и доступности заштите истичу се на видним местима у школи. Колектив се упознаје са законском одговорношћу на првој седници Наставничког већа, док се родитељи информишу на првим родитељским састанцима и путем сајта школе и друштвених мрежа.

5. ОБЛИЦИ И САДРЖАЈИ РАДА ЗА ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ СТЕРЕОТИПА И ПРЕДРАСУДА:

Превентивни рад са ученицима:

- Радионице за деконструкцију родних, етничких, социјалних и конфесионалних стереотипа.
- Предавања и симулације о последицама говора мржње и штетности дискриминаторног понашања.
- Реализацију заједничких ваннаставних активности (изложбе, гостовања, филмске клубове) које афирмишу интеркултуралност и поштовање различитости.

У активностима учествују наставници, одељењске старешине, директор школе, стручни сарадници.

6. ОБЛИЦИ И САДРЖАЈИ РАДА СА УЧЕНИЦИМА АКТЕРИМА ИНЦИДЕНТА

Након пријаве инцидента, Тим за заштиту покреће следеће мере:

- За лице које трпи дискриминацију:
    - Пружање хитне психосоцијалне подршке,
    - Праћење социјалног статуса у одељењу и ојачавање механизама одбране.
- За извршиоца дискриминаторног понашања:
    - Интензиван план појачаног васпитног рада усмерен на развијање толеранције, препознавање последица својих поступака, реституцију и изрицање законских мера.
- За сведоке:
    - Радионице о грађанској храбрости, недозвољавању пасивног посматрања и важности безбедног пријављивања неправде

7. САРАДЊА СА СПОЉАШЊОМ МРЕЖОМ

Школа делује повезано са спољашњим партнерима кроз:

- ✓ Редовну сарадњу са породицом током свих фаза превенције и интервенције,
- ✓ Заједничке пројекте са јединицом локалне самоуправе
- ✓ Умрежавање са Центром за социјални рад, омладинским организацијама и стручним удружењима која се баве људским правима.

8. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПРИЈАВА, ПРИТУЖБИ И КРИВИЧНИХ ПРИЈАВА

Поступање установе у ситуацијама подношења пријава, притужби или кривичних пријава спроводи се стриктно према правним обавезама дефинисаним Правилником:

- **Поступање по пријави поднетој установи:**
  - ✓ Сваки запослени који има сазнање или сумњу на дискриминаторно понашање дужан је да хитно интервенише ради заустављања таквог понашања и заштите достојанства личности, а затим одмах обавештава директора и Тим за заштиту.
  - ✓ Тим за заштиту прикупља изјаве, врши процену ризика и у сарадњи са одељењским старешином израђује План заштите за лице изложено дискриминацији (члан 13).
  - ✓ Ако је извршилац ученик, спроводи се појачан васпитни рад и васпитно-дисциплински поступак.
  - ✓ Ако је извршилац запослени (наставник, вероучитељ, стручни сарадник или ваннаставно особље), директор установе одмах покреће дисциплински поступак због теже повреде радне обавезе у складу са Законом и чланом 19. Правилника.
- **Поступање по притужби поднетој Повереniку за заштиту равноправности:**
  - ✓ Установа је у обавези да на писмени захтев Повереника, а у оквиру остављеног законског рока, достави детаљно изјашњење о свим наводима из притужбе и проследи комплетну тражену документацију (записнике Тима, изјаве актера, планове заштите).
  - ✓ Уколико Повереник утврди постојање дискриминације и установи упути препоруку за отклањање повреде права, установа је дужна да поступи по препоруци и да у року од 30 дана од дана пријема препоруке обавести Повереника о предузетим мерама.
- **Поступање по кривичној пријави надлежном органу:**
  - ✓ Уколико дискриминаторно понашање садржи обележја кривичног дела (нпр. распиривање националне, расне или верске мржње и нетрпељивости), директор установе је дужан да без одлагања поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву или полицији.
  - ✓ Установа у потпуности сарађује са надлежним органима и службама током истражног поступка, обезбеђује законске услове за узимање изјава од учесника, уз паралелно спровођење мера подршке унутар школе како би се ублажиле последице за лице изложено дискриминацији.

9. ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О ЕФЕКТИМА

Тим за заштиту континуирано евалуира Програм и подноси квантитативне и квалитативне извештаје на основу 7 обавезних индикатора:

1) Учесталост - укупан број пријављених случајева дискриминаторног понашања, број упућених притужби Поверенику и покренутих кривичних пријава.
2) Распрострањеност - анализа присутних облика дискриминације (нпр. на основу нације, вере, пола, имовног стања или сметњи у развоју).
3) Број изложених лица - тачна евиденција броја ученика или запослених који су претрпели неки вид дискриминације.
4) Учесталост поступака - број спроведених васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених због повреде забране дискриминације.
5) Промотивне акције - број и конкретни ефекти реализованих мера које међу учесницима афирмишу равноправност, једнаке могућности и толеранцију.
6) Укљученост родитеља - проценат, квалитет и континуитет учешћа родитеља у заједничким антидискриминаторним активностима.
7) Обученост кадрова - тачан број реализованих обука и семинара за стручно усавршавање колектива, као и дефинисање преосталих потреба за едукацијом**.**

ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Циљ програма је изградња здравих психосоцијалних механизама одбране код ученика, смањење ризика од настанка болести зависности (хемијских и нехемијских) и правовремено препознавање манипулативних друштвених утицаја ради очувања менталног и физичког здравља ученика.

ОБЛАСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	**КЉУЧНИ ИСХОДИ УЧЕЊА И ПОСТИГНУЋА**	**НАЧИНИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ	• Идентификује и детаљно наводи штетне ефекте никотина, алкохола, електронских цигарета (вејпова) и психоактивних супстанци на нервни систем • Препознаје суптилне механизме вршњачког притиска и манипулације у	• Реализација психолошких радионица на ЧОС-у / кроз рад педагога за развој вештина одупирања притиску вршњака • Предавања стручних

	групи • Примењује вештине асертивног одбијања у ризичним социјалним ситуацијама	лица (јавно здравље, МУП) • Креирање одељењских паноа и анкета о знању ученика о штетности нових психоактивних супстанци
ЗАШТИТА ОД ДИГИТАЛНИХ ЗАВИСНОСТИ	• Препознаје ране когнитивне и бихевиоралне знаке зависности од видео-игара, друштвених мрежа и паметних телефона • Објашњава појам и значај заштите дигиталног отиска и приватности података на интернету • Примењује технике саморегулације, правила дигиталног детокса и успоставља баланс између онлајн и офлајн активности	• Радионице за ученике на часовима информатике и рачунарства о безбедности на мрежи и заштити профила • Тематски састанци за родитеље о превазилажењу синдрома "екранске зависности" и софтверима за родитељску контролу • Израда кратких видео-снимака и информативних летака од стране Ученичког парламента
ПРЕВЕНЦИЈА ЛОТОМАНИЈЕ, КАРТАРСТВА И КОЦКАЊА	• Препознаје механизме психолошке и финансијске замке коцкања и рада спортских кладионица • Разликује појам умерене, сигурне забаве од патолошких образаца понашања у вези са играма на срећу • Анализира последице раних коцкарских навика на ментално здравље и породичне односе	• Математичка анализа вероватноће и статистичких шанси за губитак у играма на срећу на часовима редовне наставе математике • Предавања стручњака • Студије случаја и дискусије о фазама развоја коцкарског дуга и зависности
ЗАШТИТА ОД МАНИПУЛАТИВНИХ И	• Препознаје ране знаке индоктринације, верског екстремизма, деструктивног радикалног деловања и	• Програми предавања и дебата у оквиру Верске наставе и Грађанског

ДЕСТРУКТИВНИХ ГРУПА	секти • Користи напредне вештине критичког размишљања пред сумњивим материјалним понудама или позивима на интернет заједнице • Развија стабилне личне границе и штити сопствени психофизички интегритет од емоционалне експлоатације	васпитања о слободи избора и менталној хигијени • Радионице педагога за превазилажење осећаја социјалне изолованости, која представља улазни ризик за деструктивне групе • Индивидуални саветодавни рад стручне службе са ученицима који показују склоност ка егзистенцијалном повлачењу

За ученике који испољавају ране бихевиоралне индикаторе ризика, попут високе стопе неоправданог изостајања, наглих промена у школском успеху или драстичне промене круга пријатеља, стручни сарадник - педагог израђује план заштите и подршке који подразумева обавезно недељно саветовање, праћење понашања и појачан васпитни рад у сарадњи са одељењским старешином. Код породица које се налазе у стању социјалне потребе или кризе, школа успоставља хитан и дискретан канал размене информација са Центром за социјални рад и осталим релевантним институцијама, чиме се спречава да породична депривација постане покретач деликвенције или осипања ученика из образовног система. Подаци о спроведеним едукацијама и евентуалним регистрованим појавама ризичног понашања бележе се у унутрашњи безбедносни протокол школе, а Тим за заштиту анализира квантитативне и квалитативне исходе овог програма на основу статистичког смањења броја васпитно-дисциплинских прекршаја ученика. Извештај о ефективности програма разматра се на седницама Наставничког већа и Школског одбора најмање два пута у току наставне године, односно на крају првог и другог полугодишта.

ПЛАН РЕАГОВАЊА ШКОЛЕ У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА

План реаговања на кризне ситуације подразумева предвиђена безбедна места унутар и изван установе у зависности од кризног догађаја, дефинисан начин алармирања, односно оглашавања и информисања у установи у зависности од врсте кризног догађаја (претња оружаним нападом, терористички напад, дојава о експлозивној направи, талачка криза, пожар и томе слично), у складу са евакуационим планом установе. Део плана реаговања на кризне ситуације неопходно је да садржи и план распореда просторија, као и начина означавања свих просторија у установама (ходника, учионица, кабинета и других просторија, са унутрашње и спољашње стране), као и евакауциони план.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ ЗА ВРЕМЕ И НАКОН КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА			
Активности:	**Носиоци:**	**Време:**	**Евалуација:**
- Медицинско збрињавање повређених, заштита имовине - Укључивање хитних служби спољашње мреже заштите	- Директор школе - Чланови Тима, сви запослени - Одговарајуће надлежне службе и органи	- Одмах - По потреби	- Извештаји - Дописи - Мејлови - Службене белешке
- Израда оперативног плана акције за конкретну врсту кризног догађаја са носиоцима (дефинисаним задужењима, улогама за чланове) и време реализације активности непосредно након кризног догађаја	- Директор школа - Чланови Тима - Одговарајуће надлежне службе и органи	- По потреби	- План активности
- Прикупљање основних података (у зависности од самог кризног догађаја) о томе: - шта се догодило? - када се догодило? - где се догодило? - ко је директно, а ко индиректно укључен у догађај? - у каквом су стању, како реагују,	- Директор - Чланови Тима - Сви запослени - Сведоци	- Одмах - По потреби	- Записник - Службена белешка - Изјаве

где се налазе особе које су директно или индиректно укључене у догађај? - шта је већ учињено ради ублажавања последица догађаја?			
- Израда саопштења за све запослене, ученике и родитеље и друге законске заступнике ученика у вези са конкретним кризним догађајем (са провереним информацијама, као и активностима које ће школа предузети у наредном периоду за ублажавање последица)	- Директор - Чланови Тима	- По потреби	- Књига обавештења - Сајт школе - Вибер групе родитеља - Непосредно
- Израда саопштења за медије у вези са конкретним кризним догађајем и план активности (носиоци и временска динамика) које ће се предузети у наредном периоду (две до три недеље)	- Директор	- По потреби	- Саопштење у медијима
- Реализовање активности подршке кроз: - разговоре са ученицима, родитељима и другим законским заступницима ученика (индивидуално, посебно са ученицима који су директни учесници или блиско повезани са њима, у мањим групама, са целим одељењем) у вези са кризним догађајем, како наставити даље, како помоћи један другом, шта смо из свега научили, радионице на теме изражавање тешких и болних осећања, суочавање са кризним догађајем, рад на порасту самопоуздања - разговоре са запосленима (индивидуално, мање групе, колектив) у савлађивању личних, емоционалних проблема, као и договора враћању уобичајеним образовно-васпитним активностима - активности које ће окупити ученике, родитеље и друге законске	- Чланови Тима задужени за подршку - Одељењске старешине - Наставници - ученици - Родитељи и други законски заступници ученика	- По потреби - Током и након кризног догађаја	- Годишњи извештај о раду Тима - Часови ЧОС-а - Евиденција сарадње са родитељима и другим законским заступницима ученика

заступнике ученика, запослене (организовати дружења међу ученицима/родитељима/другим законским заступницима ученика истих/различитих разреда кроз: спортска такмичења, излазак ван школе, уређење школског простора, учионица, школског дворишта) - давање могућности ученицима, родитељима/другим законским заступницима ученика и запосленима који то желе да учествују и сами као помоћ и подршка - учествовање у ритуалним активностима опраштања: комеморација, сахрана, помен, формирање кутка сећања (туговања) на преминулог (цртежи, писма, фотографије)			
- Праћење ситуације након кризног догађаја од посебног је значаја. Препоручује се да се неколико недеља по догађају одржи састанак особља са Кризним тимом и да се анализира ефикасност школе у превладавању кризног догађаја	- Директор - Кризни тим	- Након кризног догађаја	- Извештај о реализованим активностима

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Ваннаставне активности, најчешће називане секцијама, су облик активности које школа планира, организује, остварује и вреднује ради достизања циљева образовања и васпитања и развоја компетенција, а које ученици самостално и добровољно бирају. Оне су прилика да се ученици, без притиска оцена, додатно образују и развијају. Због своје форме оне пружају наставницима могућност да упознају и задовоље потребе и интересовања ученика, али и више од тога - да побуде њихова интересовања.

Назив ваннаставне активности/секције	Циљ ваннаставне активности/секције	Разред	Годишњи фонд часова
Креативна радионица	**Циљ** рада је усавршавање изражајног читања и рецитовања, интерпретација књижевних ликова, слободно ликовно и музичко изражавање, ритмичко изражавање	Од првог до четвртог	36
Ликовна секција	Развој дечијег искуства и оспособљавање ученика да се изражавају користећи различите технике и материјале, развијање способности ученика за опажање облика, боја, величина; оспособљавање ученика за коришћењее техника и средстава ликовно-визуелног изражавања; развијање радних навика и подстицање одговорног односа према обавезама; максимално коришћење дечијег креативног потенцијала	Од првог до четвртог	36
Слободне активности	Развој дечијег искуства и оспособљавање ученика да се изражавају користећи различите технике и материјале, развијање способности ученика за опажање облика, боја, величина; оспособљавање ученика за	Од првог до четвртог	36

	коришћењее техника и средстава ликовно-визуелног изражавања; развијање радних навика и подстицање одговорног односа према обавезама; максимално коришћење дечијег креативног потенцијала		
Креативна секција	Развијање креативности, моторичких способности и социјалних вештина кроз игру и уметничко изражавање, стицање нових знања и вештина, развој маште, емотивни и когнитивни развој, подстицање сарадње, развој међупредметних компетенција (комуникација, сарадња, предузетничка компетенција, естетичка компетенција)	Од петог до осмог разреда	36 и 34 за 8. разред
Хор	Развијање музичких способности, вокалних техника и естетског укуса ученика кроз колективно музичко изражавање. Циљ је да ученици кроз разноврстан репертоар упознају различите музичке жанрове и културно наслеђе, развију слух, ритам и културу гласа, али и да кроз тимски рад, заједништво и јавне наступе јачају самопоуздање, одговорност, припадност групи и социјалне компетенције.	Од петог до осмог разреда	36 и 34 за 8. разред

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ програма професионалне оријентације је оспособљавање ученика за самостално, свесно и одговорно доношење одлука о избору будућег занимања и даљег средњошколског образовања кроз упознавање личних потенцијала, реално сагледавање света рада и изградњу вештина управљања каријером.

ОБЛАСТИ	САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ У НАСТАВИ И ВАН НАСТАВЕ	ИСХОДИ УЧЕЊА И ПОСТИГНУЋА
Самоспознаја	• Тестирање професионалних интересовања, вредности и способности (стручни сарадник - педагог) • Радионице за самопроцену и мапирање личних талената и вештина на ЧОС-у.	• Ученик идентификује своје јаке стране, капацитете и личне склоности • Формулише реалну и објективну слику о себи
Информације о занимањима	• Претраживање и анализа информатора за избор занимања и образовних профила • Информисање ученика о доступним занимањима на локалу, околини, али и на глобалном тржишту рада	• Самостално користи званичне изворе информација о занимањима • Разликује радне задатке и захтеве различитих професија
Могућности школовања	• Упознавање са мрежом средњих школа и условима уписа/бодовања	• Разуме путеве хоризонталне и вертикалне проходности кроз систем образовања.
Реални сусрети са светом рада	• Посете средњим школама, упознавање са моделима дуалног образовања • Гостовања родитеља и	• Проверава сопствену представу о свету рада кроз директно искуство на терену

	представника различитих струка и заната у школе.	• Развија критички однос према предностима и манама занимања.
Одлука о избору занимања	• Симулација и вежбе попуњавања листе жеља према реалном броју бодова • Саветодавне сесије за превазилажење испитне анксиозности пред завршни испит	• Одговорно, самостално и утемељено доноси коначну одлуку о избору средње школе • Креира личну стратегију за професионални развој

Прилагођавање индивидуалним потребама ученика

- ✓ Ученици који наставу похађају по ИОП-у

Задаци професионалне оријентације се редукују на стицање базичних социјалних и практичних вештина компатибилних са њиховим могућностима, уз израду индивидуалног профила занимања и заната које могу самостално обављати на тржишту рада.

- ✓ Ученици у ризику од раног напуштања школовања:

Организују се посебне саветодавне сесије са породицом у циљу праћења и усмеравања ученика ка средњим стручним трогодишњим школама у циљу брзе социјалне и економске интеграције у локалној заједници.

Ефекти се прате кроз евалуацију испуњености Листе жеља при упису и редовне анализе ученичких портфолија. Тим за професионалну подноси годишњи извештај у оквиру Извештаја о реализацији годишњег плана рада школе свим надлежним школским органима.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ овог програма је очување, унапређење и праћење психофизичког здравља ученика, развијање здравих животних стилова и формирање одговорног понашања према сопственом здрављу и здрављу других кроз примарну здравствену превенцију, едукацију и континуирану сарадњу са здравственим установама.

ОБЛАСТИ ПРОГРАМА	**НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ**	**КЉУЧНИ ИСХОДИ УЧЕЊА**	**НАЧИНИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
ПРАЋЕЊЕ РАЗВОЈА И СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ	Одељењске старешине/ Наставници	• Благовремено се одазива на прегледе. • Препознаје ране симптоме промена (вид, слух, замор). • Смањује анксиозност пред медицинске процедуре.	• Организовани одласци одељења у Дом здравља. • Координација вакцинације. • Стручна предавања педијатра у школи.
ХИГИЈЕНА И ПРЕВЕНЦИЈА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ	Одељењске старешине / Наставници	• Правилно примењује технике прања руку. • Одржава чистоћу радног простора. • Препознаје начине ширења вирусних инфекција.	• Радионице на ЧОС-у (показне вежбе). • Дистрибуција визуелних постера и летака. • Вршњачка едукација о личним хигијенским навикама.
ЗДРАВА ИСХРАНА И СТИЛОВИ ЖИВОТА	Наставници биологије, физичког, ЧОС	• Самостално користи пирамиду исхране. • Бира нутритивно вредне намирнице. • Развија навику редовне физичке активности.	• Израда јеловника и нутриционистички квизови. • Анализа декларација на прехрамбеним производима. • Предавања за родитеље о исхрани основаца.
ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ	Стручни сарадник - педагог, спољашњи сарадници	• Аргументује штетност дувана и алкохола. • Препознаје ризике дигиталне	• Интерактивне трибине Црвеног крста и МУП-а. • Симулације и радионице

		зависности (ИКТ). • Развија вештину одупирања вршњачком притиску.	доношења одлука. • Пројекције едукативних филмова.
МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И ПОДРШКА	Стручни сарадник – педагог, вероучитељи, наставник грађанског васпитања	• Препознаје и именује сопствене емоције. • Примењује основне технике савладавања стреса. • Показује емпатију и подршку према вршњацима.	• Саветодавни рад и дебате на ЧОС-у. • Радионице о превазилажењу треме и испитне анксиозности. • Вежбе релаксације и контролисаног дисања.

Корелација са наставним предметима:

- ✓ Биологија - анатомија људског тела, физиологија, проучавање вируса и бактерија, функција органа за варење и репродуктивно здравље,
- ✓ Физичко и здравствено васпитање - развој моторичких вештина, коректива гимнастика, спречавање деформитета кичменог стуба, утицај физичке активности на срце и мишиће,
- ✓ Верска настава/грађанско васпитање - развој моторичких вештина, коректива гимнастика, спречавање деформитета кичменог стуба, утицај физичке активности на срце и мишиће,
- ✓ Хемија - хемијски састав хранљивих материја (витамини, минерали), проучавање утицаја токсичних супстанци и алкохола на ћелијском нивоу.

Прилагођавање индивидуалним потребама ученика:

- ✓ Ученици са хроничним обољењима (дијабетес, астма, епилепсија, алергије): Школа у сарадњи са родитељима и лекаром израђује *План подршке за појединачног ученика*. Сви предметни наставници се упознају са корацима у случају акутне кризе.
- ✓ Ученици са тежим инвалидитетом или сметњама у кретању:
  Обезбеђују се посебни ергономски услови (прилагођене клупе, столице, приступне рампе) и прати се њихов замор током школског дана.
- ✓ Инклузивни приступ: Здравствено-васпитни материјали се прилагођавају (већи фонт, тактилне визуелне картице) ученицима који раде по ИОП-у, а комплетан колектив ради на развијању емпатије у одељењу како би се спречила стигматизација деце са здравственим тешкоћама.

Праћење, вредновање и извештавање:

- ✓ Сви наставници евидентирају здравствено-превентивне садржаје у Дневник рада.

- ✓ Прати се проценат одзива на систематске прегледе, статистика изостанака ученика због болести и резултати анонимних анкета о здравственим навикама деце.

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, које спроводи континуирано или по потребу кроз следеће активности:

АКТИВНОСТ	**НОСИОЦИ**
Обезбеђивање бесплатне ужине током целе школске године, бесплатних уџбеника и осталих бенефиција у складу са прописима	Директор, одељењске старешине, локална самоуправа
Подршка школе социјално / здравствено угроженом ученику	Директор, стручни сарадник – педагог, одељењске старешине
Набавка додатне литературе, дидактичког материјала, асистивне технологије за рад ученика и наставника	Директор, тим за инклузију и тимови за додатну подршку
Плаћање дела или комплетне цене екскурзије за социјално угрожене ученике, у договору са туристичком агенцијом	Директор, туристичке агенције, одељењске заједнице
Сарадња са локалном заједницом	Директор
Периодичне акције помоћи у храни, одећи, обући и школском прибору, Донације, сопствени приходи, журке за ученике хуманитарног карактера, средства прикупљена у акцијама скупљања старог папира, електо – отпада Учешће у хуманитарним акцијама на нивоу града	Директор, Ученички парламент, одељењске старешине, стручни сарадник - педагог
Редовно обавештавање родитеља/хранитеља о изостанцима ученика писаним путем	Одељењске старешине

Обавештавање локалне самоуправе – јавних служби о изостанцима ученика	Стручни сарадници, одељењске старешине
Подршка школе социјално угроженим – занемареним ученицима кроз обавештавање Центра за социјални рад о одазивању родитеља на писане позиве из школе	Стручни сарадници, одељењске старешине
Индивидуални разговори, породична асистенција	Одељењске старешине, стручни сарадник - педагог
Превенцију болести зависности и хроничних болести	Одељењске старешине, стручни сарадник - педагог
Активности за превенцију насиља, злостављања и занемаривања	Одељењске старешине, стручни сарадник - педагог
Промоција спорта, физичког вежбања и здравог начина живота	Одељењске старешине, стручни сарадник - педагог

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ програма је развијање еколошке свести, одговорног понашања према природи и изградња одрживих навика код ученика кроз упознавање са еколошким проблемима, значајем очувања природних ресурса и активним учешћем у заштити и уређењу животне средине.

Активности:

ОБЛАСТИ ПРОГРАМА	**НОСИОЦИ**	**КЉУЧНИ ИСХОДИ УЧЕЊА**	**НАЧИНИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ОБЛИЦИ РАДА**
ЕКОЛОШКА ЕДУКАЦИЈА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ	Наставници разредне и предметне наставе (биологија, географија, хемија, грађанско васпитање), час одељењског	• Препознаје узроке и последице загађења ваздуха, воде и земљишта • Објашњава појам ефекта стаклене баште и климатских промена	• Интерактивна предавања и видео-презентације • Израда мапа ума и паноа о заштити атмосфере • Радионице у

	старешине	• Разликује обновљиве и необновљиве изворе енергије	оквиру часова биологије
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И РЕЦИКЛАЖА	Одељењске старешине	• Правилно селектује отпад у еколошке контејнере у школи • Разликује биоразградиви од неразградивог отпада Примењује принципе поновне употребе материјала (апсајклинг)	• Практичне акције прикупљања ПЕТ амбалаже и папир. • Креативне радионице израде предмета од рециклираног материјала • Квизови знања о рециклажи
ОЧУВАЊЕ БИОДИВЕРЗИТЕТА И ЗАШТИТА ПРИРОДЕ	Наставници биологије и географије	• Наводи заштићене биљне и животињске врсте у Републици Србији • Разуме улогу шума и зелених површина у очувању екосистема • Препознаје последице деградације природних станишта	• Обележавање Еколошких датума (Дан планете Земље, Дан заштите природи) • Теренска настава у природи или излети до заштићених подручја • Фото-конкурси и изложбе на тему биодиверзитета
УРЕЂЕЊЕ ШКОЛСКЕ СРЕДИНЕ И ЕКО-АКЦИЈЕ	Ученички парламент / Савет родитеља / наставници разредне и предметне наставе	• Активно учествује у одржавању чистоће школског дворишта • Примењује вештине садње и	• Акције уређења и озелењавања школског парка и учионица • Оснивање и одржавање школске

		неге биљака • Развија тимски дух кроз друштвено-користан рад у локалној заједници	ботаничке баште/мини-расадника • Вршњачке акције чишћења школског круга

Корелација са наставним предметима:
- биологија - проучавање ланаца исхране, станишта, утицаја човека на биосферу, значаја воде и кисеоника за живи свет, еколошки отисак,
- географија - природна богатства, национални паркови Србије, обновљиви извори енергије, географске последице глобалног загревања и природне катастрофе,
- верска настава / грађанско васпитање - развијање одговорности према створеном свету и природи као заједничком дому, етички аспекти потрошачког друштва, солидарност и грађански активизам кроз еко-акције,
- ликовна култура - израда плаката, еко-порука и скулптура од секундарних сировина и природних материјала (ленд-арт).

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Повезивање установе са институцијама, организацијама и појединцима у локалној средини ради унапређивања квалитета образовања и васпитања, отварања школе према заједници, заједничког решавања локалних проблема и активног учешћа ученика у друштвеном и културном животу средине.

ОБЛАСТИ ПРОГРАМА	**НОСИОЦИ**	**НАЧИНИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ОБЛИЦИ РАДА**	**КЉУЧНИ ИСХОДИ УЧЕЊА**
САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ И КАНЦЕЛАРИЈАМА	Директор / Школски одбор	• Учешће у пројектима и општинским конкурсима • Заједничке акције и пројекти Савета за безбедност саобраћаја и МУП-а • Посете Општинској управи и Канцеларији за младе	• Препознаје структуру и надлежности локалне самоуправе, • Користи капацитете Канцеларије за младе • Познаје правила безбедности у саобраћају у локалној средини

САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА КУЛТУРЕ И НАУКЕ	Стручно веће наставника	• Организоване посете позориштима и галеријама • Тематске радионице у локалном музеју, Историјском архиву • Реализација заједничких књижевних вечери у Народној библиотеци	• Примењује правила културног понашања у јавним установама • Препознаје значај локалне културне и историјске баштине • Користи изворе информација из локалне библиотеке и музеја
САРАДЊА СА ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА	Наставници верске наставе	• Сарадња са локалним парохијама и верском општином • Учешће у традиционалним приредбама (нпр. Светосавске академије).	• Показује толеранцију и поштовање према традицији заједнице, • Учествује у заједничким међуверским и културним догађајима, • Препознаје значај верских објеката као културних споменика
ХУМАНИТАРНЕ И КРЕАТИВНЕ АКЦИЈЕ ЗА ГРАЂАНСТВО / ШКОЛУ / ПОЈЕДИНЦЕ	Ученички парламент / Савет родитеља / Тим за културу / директор	• Продајни базари за помоћ лечењу деце или социјалним установама. • Сарадња са Црвеним крстом Србије кроз обуке и акције • Хуманитарне приредбе	• Показује солидарност према социјално угроженим сугрђанима. • Развија предузетничке вештине кроз промоцију рада школе. • Активно учествује у међугенерацијској сарадњи и помоћи

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ овог програма је постављање партнерског односа између школе и породице заснованог на међусобном поверењу, поштовању и отвореној комуникацији, ради усклађивања васпитног деловања, јачања родитељских компетенција и активног укључивања родитеља у унапређивање квалитета рада установе. Програм сарадње са породицом је један од кључних циљева из развојног плана школе.

ОБЛАСТИ ПРОГРАМА	**НОСИОЦИ**	**НАЧИНИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ И ОБЛИЦИ РАДА**	**КЉУЧНИ ИСХОДИ УЧЕЊА**
ИНФОРМИСАЊЕ И ЕДУКАЦИЈА РОДИТЕЉА	Одељењске старешине / стручни сарадник - педагог	• Општи и одељењски родитељски састанци • Индивидуални информативни и саветодавни разговори • Психолошко-педагошке трибине за родитеље	• Родитељ редовно прати успех и понашање детета
ПАРТИЦИПАЦИЈА У ОРГАНИМА УСТАНОВЕ	Директор / Савет родитеља / Школски тимови и стручни активи	• Седнице Савета родитеља на нивоу школе • Делегирање представника родитеља у Школски одбор • Учешће родитеља у школским тимовима и стручним активима (Статут школе)	• Препознаје специфичности развојних фаза свог детета
ИНТЕГРАЦИЈА ПОРОДИЦЕ У ШКОЛСКИ ЖИВОТ	Наставници / Ученички парламент	• Заједничке креативне, еколошке и спортске радионице • Предавања родитеља о својим професијама • Припрема хуманитарних базара и школских приредби	• Примењује конструктивне технике подршке у учењу

ПОДРШКА ПОРОДИЦИ У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА	Тим за заштиту / стручни сарадник – педагог / Директор / одељењски старешина	• Саветодавни рад у кризним догађајима и породичним кризама • Израда и праћење оперативних планова заштите са родитељима • Посредовање и умрежавање са Центром за социјални рад • Прикупљање хуманитарне помоћи	• Савет родитеља активно учествује у доношењу одлука

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Школа може, уз сагласност савета родитеља да организује излете, наставу у природи, и екскурзије.

Програм активности наставе у природи и ексурзија усаглашен је са плановима и програмима наставе и учења за основно образовање и васпитање и саставни је део годишњег плана рада установе.

Стручно веће за разредну наставу предлаже програм наставе у природи, који доставља наставничком већу, ради разматрања и усвајања.

Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу, ради разматрања и усвајања.

Настава у природи и екскурзије могу да се реализују, ако је савет родитеља дао сагласност на програм наставе у природи, односно екскурзије.

А) Излети

ОШ „Миливој Оморац“ сваке школске године организује једнодневне излете за ученике свих узраста:

1-4. разреда: Кикинда – Велики парк, Народни музеј Кикинда, Старо језеро, Музеј „Терра“, Водице.

5-8. разреда: Београд – Народно позориште, биоскоп;
Нови Сад – Српско народно позориште, Спенс – клизање, биоскоп;
Зрењанин – центар града, позориште, биоскоп

Б) Настава у природи

Циљеви наставе у природи су:
– очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
– стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
– проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
– развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
– социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
– развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
– развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.
Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.
Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:
– побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
– задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
– очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
– развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
– подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
– развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
– упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
– упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
– упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
– упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
– развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
– оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;

– развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
– подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
– формирање навика редовне и правилне исхране;
– навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
– разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
– подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Садржаји наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења из којег се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује.
У програмима наставе и учења за поједине предмете могу се наћи садржаји који експлицитно или имплицитно упућују на погодност овог облика образовно-васпитног рада.
Садржаји наставе у природи остварују се и на основу школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.
B) Ученичке екскурзије
Екскурзија је облик образовно-васпитног рада који се остварује ван школе.
Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.
Задаци екскурзије су:

- проучавање објекта и феномена у природи;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и еколошке навике;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Садржаји којима се постављени циљеви остварују
Садржаји екскурзије остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и саставни су део школског програма и годишњег плана рада школе.
Садржаји екскурзије у првом циклусу основног образовања и васпитања су посебно:
– уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије;– посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња – Царска бара);
– посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе и др.);

– упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.);
– развијање способности оријентације у простору и времену;
– обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране);
– обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).
ОШ „Миливој Оморац“ ове садржаје у првом циклусу остварује обиласком културно-историјских, географских и природних вредности насељених места и њихове околине (Суботица/Келебија/Палић, Зрењанин, Нови Сад, Сремски Карловци, Сомбор, села у околини Кикинде)
Садржаји екскурзије у другом циклусу основног образовања и васпитања су посебно:
– посете које омогућавају упознавање са природним лепотама, природно-географским и друштвено-географским одликама Републике Србије (планине, реке, језера, бање, биљни и животињски свет, заштићени природни објекти и национални паркови, становништво, народи и етничке заједнице у Републици Србији и др.);
– обилазак праисторијских, античких, средњовековних, нововековних и локалитета савременог доба (Лепенски вир, Винча, Сирмијум, Виминацијум – војни логор, Гамзиград – Царска палата, Медијана, Студеница, Ђурђеви Ступови, Жича, Милешева, Сопоћани, Градац, Грачаница, Високи Дечани, Раваница, Лазарица, Љубостиња, Манасија, Каленић, Сремски Карловци, Крушедол, Ново Хопово, Врдник, Смедеревска тврђава, Голубац, Нишка тврђава, Петроварадинска тврђава, Орашац, Топола, Ћеле-кула, Таково, Тршић, Бранковина, Врањевшница, Текериш, Струганик, Шумарице и др.);
– обилазак Београда, престонице Републике Србије (Дом Народне скупштине, Народно позориште, Народни музеј, Београдска тврђава, Опсерваторија, Војни музеј, Музеј Српске православне цркве, Музеј Првог српског устанка – Конак кнеза Милоша, Конак кнегиње Љубице, Народна библиотека, краљевски дворови на Дедињу, Музеј града, Авала, Јајинци, Етнографски музеј, Педагошки музеј, Музеј Вука и Доситеја, Саборна црква, Храм Светог Саве на Врачару, Природњачки музеј, Ботаничка башта „Јевремовац”, зоолошки врт, Музеј југословенске кинотеке, Музеј Николе Тесле, Музеј савремене уметности и др.);
– обилазак установа културе у Републици Србији (Галерија Матице српске у Новом Саду, Српско народно позориште у Новом Саду, Књажевско-српски театар у Крагујевцу, завичајни и локални музеји, спомен-куће и др.);
– обилазак привредних друштава и јавних предузећа (предузећа у области прехрамбене, хемијске, машинске и електроиндустрије, индустрије грађевинског материјала, енергетике и др.);
– подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Према „Правилнику о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи“, за ученике једног разреда екскурзија се сваке године организује у другом подручју Републике Србије, а то су:

1) Аутономна покрајина Војводина (Бачка, Банат, Срем);
2) Западна Србија са Таром;
3) Југозападна Србија (Златибор, Златар, Увац);
4) Централна Србија: Шумадија и Поморавље;
5) Ибарско-копаонички крај;
6) Јужна Србија (Ниш–Врање);
7) Источна Србија са Ђердапом;
8) Београд и околина.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА УЧЕНИКА ОД 2026/2027. ДО 2029/2030. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

Према „Правилнику о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи“, ексурзија ученика организоваће се сваке године у другом подручју Републике Србије. Програмом су обухваћени Планови екскурзија, а на почетку сваке школске године ће се изабрати по једна дестинација коју ће ученици посетити, водећи рачуна о томе да ученици исте генерације посете свих осам предвиђених области:

1) АП Војводина: АПВ- Бачка, АПВ- Банат, АПВ- Срем
2) Београд и околина
3) Источна Србија
4) Западна Србија,
5) Централна Србија-Шумадија, Централна Србија-Поморавље
6) Ибарско-копаонички крај,
7) Југозападна Србија,
8) Јужна Србија.

Предложене су дестинације које одговарају узрасту ученика, њиховим интересовањима и наставним садржајима, при чему је укупан број понуда у складу са прописима. Поједине дестинације могу бити заступљене у оба циклуса уколико својим садржајем задовољавају критеријуме за различите узрасте.

1) АП Војводина

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	- Проучавање објекта и феномена у природи; - Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; - Развијање интересовања за природу и еколошке навике; - Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; - Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Могући садржаји	• Фрушка гора (манастири)/Засавица (резерват природе)/ Сремски Карловци • Суботица/Келебија/Палић • Нови Сад/Музеј чоколаде/Петроварадин • Зрењанин/центар/Царска бара

	• Сомбор
Обухват ученика	Ученици од 1. до 4. разреда и ученици од 5. до 8. разреда
Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе
Време трајања екскурзије	Једнодневна
Могући путни правци	• Иђош - Сремски Карловци • Иђош – Суботица • Иђош – Нови Сад • Иђош – Зрењанин – Царска бара • Иђош - Сомбор
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД). Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

2) Београд и околина

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	Проучавање објекта и феномена у природи; Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; Развијање интересовања за природу и еколошке навике; Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Садржаји	Београд (Калемегданска тврђава, Музеј Николе Тесле, Музеј илузија, Дом Народне скупштине, храм Светог Саве…)
Обухват ученика	Ученици од 1. до 4. разреда и ученици од 5. до 8. разреда
Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе

Време трајања екскурзије	Једнодневна
Путни правац	Иђош - Београд
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД). Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

3) Источна Србија

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	Проучавање објекта и феномена у природи; Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; Развијање интересовања за природу и еколошке навике; Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Садржаји	Голубачка тврђава Лепенски вир Доњи Милановц
Обухват ученика	Ученици од 1. до 4. разреда и ученици од 5. до 8. разреда
Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе
Време трајања екскурзије	Једнодневна
Путни правац	Иђош – Голубац – Доњи Милановац
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД).

	Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

4) Западна Србија

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	Проучавање објекта и феномена у природи; Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; Развијање интересовања за природу и еколошке навике; Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Садржаји	Тршић (родна кућа Вука Стефановића Караџића) Манастир Троноша
Обухват ученика	Трећи и четврти разред
Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе
Време трајања екскурзије	Једнодневна
Путни правац	Ивош - Тршић
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД). Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

5) Централна Србија

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и

	привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	Проучавање објекта и феномена у природи; Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; Развијање интересовања за природу и еколошке навике; Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Садржаји	Топола и Опленац Орашац
Обухват ученика	Ученици од 5. до 8. разреда
Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе
Време трајања екскурзије	Једнодневна
Путни правац	Ибош -Топола - Орашац
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД). Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

6) Ибарско-копаонички крај

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	Проучавање објекта и феномена у природи;

	Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; Развијање интересовања за природу и еколошке навике; Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Садржаји	Манастир Жича Тврђава Маглич Манастир Студеница
Обухват ученика	Ученици 7. и 8. разреда
Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе
Време трајања екскурзије	Једнодневна
Путни правац	Ибош – Манастир Студеница
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД). Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

7) Југозападна Србија

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	Проучавање објекта и феномена у природи; Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; Развијање интересовања за природу и еколошке навике; Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Садржаји	Овчар бања и крстарења Западном Моравом Манастир Благовештења
Обухват ученика	Седми и осми разред

Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе
Време трајања екскурзије	Дводневна
Путни правац	Иђош – Овчар бања
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД). Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

8) Јужна Србија

Циљ екскурзије	Непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге у школи.
Задаци екскурзије	Проучавање објекта и феномена у природи; Уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природни и друштвеним условима; Развијање интересовања за природу и еколошке навике; Упознавање начина живота и рад људи појединих крајева; Развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима
Садржаји	Ниш, Ћеле – кула Медијана, археолошко налазиште Нишка тврђава
Обухват ученика	7. и 8. разред
Носиоци	Одељењске старешине, стручне вође путовања и директор школе
Време трајања екскурзије	Дводевна
Путни правац	Иђош - Ниш
Начин финансирања	Средствима родитеља/других законских заступника ученика
Техничка организација	Два висококонфорна, високоподна туристичка аутобуса (телевизор, клима, фрижидер, ДВД). Одређује се стурчни вођа путовања и дежурни наставници за сваки аутобус у поласку на и повратку са дестинације. Организација

	дежурства ван аутобуса реализује се тако да сваки одељењски старешина дежура у свом одељењу.

ОШ „Миливој Оморац“ у оба циклуса организује углавном једнодневне екскурзије, које обухватају све ученике једног циклуса (до 80 ученика), носиоци предвиђених сарджаја и активности су одељењске старешине (1-4. разреда и 5-8. разреда) у сарадњи са стручним вођама путовања и директором школе.
Избор агенције за реализацију наставе у природи и екскурзије спроводи се у складу са законом који уређује јавне набавке.
Наставу у природи, односно екскурзију, може да реализује искључиво агенција која поседује законом прописану лиценцу за организовање туристичког путовања.
Поступак јавних набавки спроводи комисија школе коју образује директор. Комисија има најмање три члана, од којих је најмање један представник савета родитеља разреда за које се организује настава у природи, односно екскурзија и најмање један наставник који ће реализовати наставу у природи, односно екскурзију, при чему се на сва остала питања у вези са саставом комисије сходно примењују одредбе закона којим се уређује област јавних набавки.
Ученичке екскурзије финансирају родитељи ученика.

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљеви школске библиотеке су повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, постизање оптималног укључивања ученика у редован образовно-васпитни рад, његово осамостаљивање и напредовање, а све кроз оптимални развој ученика , односно задовољавања образовно-васпитних потреба ученика.
Задаци школске библиотеке су да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.
Школска библиотека је место библиотечко-информационе, васпитно-образовне и културне активности школе.
У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко-информациона грађа (књиге, серијске публикације и др.) и извори.
Библиотека у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике.

Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим

облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

Обрада фонда библиотеке

- набавка и обрада књига, књига за лектиру, часописа, уџбеника и приручника за наставнике
- вођење инвентурне књиге библиотечког материјала
- праћење издавачке делатности и упознавање наставника и стручних сарадника са актуелним издањима и стручним часописима
- чување и одржавање књижног фонда са посебном бригом о противпожарној заштити

Послови планирања

- учешће у изради Годишњег плана рада школе
- изада плана коришћења књига обавезне литературе
- допуна библиотечког фонда
- у сарадњи са наставницима планирање васпитно-образовног рада

Реализација програма рада школе

- уградња улоге библиотеке у реализацију наставних и ваннаставних садржаја
- информисање наставника и стручних сарадника о новинама у стручним књигама
- стручна анализа резултата рада библиотеке у оквиру реализације програма за једну од седница Наставничког већа школе

Издавање библиотечког материјала

- издавање књига и осталог библиотечког материјала на читање ученицима и радницима школе
- обезбеђивање правовременог враћања узетих књига и осталог материјала

Рад са ученицима

- упознавање ученика са радом библиотеке и начином кориштења књига (посебно за ученике првих разреда)
- непосредни рад са ученицима
- рад на развоју културног односа ученика према књизи и стицању навика за стицање библиотечког материјала

Ваннаставне активности

- организација књижевних сусрета и литерарних програма у школи
- праћење објављених ученичких радова у дечијим листовима и прикупљање дукументације за исте

Рад на стручном усавршавању

- праћење нових издања путем католога, проспеката и обавештења
- посете сајмовима књига и других публикација
- учешће у Активу библиотекара на нивоу општине
- учествовање на семинарима
- сарадња са Националном и другим библиотекама
- сарадња са педагогом школе у вези стручне литературе и набавком исте

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ УЧЕНИКА

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма и биће додати анексом на почетку сваке школске године, када буду израђени, средином октобра месеца.
У складу са заштитом података о личности, програму ће бити додати деловодни број и датуми израде ИОП-а, док ће документација бити доступна овлашћеним лицима у просторијама школе.

НАЧИНИ ПРИЛАГОЂАВАЊА РАДА И УСЛОВА / ЦИЉЕВА, ИСХОДА И САРДЖАЈА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА, НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ЗА УЧЕНИКЕ

Начини прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад

- ✓ Дидактичко-техничко прилагођавање:

Коришћење асистивне технологије, рачунара са прилагођеним софтвером, аудио-записа, уџбеника са већим фонтом, Брајевог писма и тактилних наставних средстава. Сва наставна средства и техничка опрема се селектују на основу индивидуалног профила и спецификација развојних сметњи сваког појединачног детета. Наставници добијају јасне смернице за припрему материјала од стране стручних тимова.

- ✓ Организационо прилагођавање:

Прилагођавање распореда часова (кабинети у приземљу), увођење додатних пауза због замора и прилагођавање начина и времена полагања испита/тестова. Време за израду писмених задатака и тестова знања продужава се у складу са препорукама стручних сарадника. Систем дежурстава и ваннаставних излазака се редефинише ради осигуравања максималне безбедности.

- ✓ Архитектонско прилагођавање:

У случају инвалидности ученика, школа обезбеђује приступне рампе, адекватан простор за кретање и ергономски намештај (клупе и столице по мери ученика). Физичка средина се континуирано прилагођава отклањањем баријера како би се омогућила потпуна самосталност ученика. Распоред учионица се флексибилно мења према потребама одељења које похађа ученик са сметњама у кретању.

Начини прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовно-васпитног рада

- Прилагођавање садржаја (ИОП-1):

Задржавају се општи исходи, али се прилагођавају наставне методе, технике, обим градива и визуелизација лекција. Текстуални наставни садржаји се поједностављују и своде на кључне појмове кроз израду едукативних мапа ума. Наставници примењују методе постепеног увођења нових информација како би се спречило когнитивно проптерећивање.

- Измена исхода и циљева (ИОП-2):

Специфична редукција и измена стандарда постигнућа, исхода учења и наставних садржаја према реалним психофизичким могућностима ученика. Циљеви учења се спуштају на претходни образовни ниво уколико је то неопходно за стабилан напредак ученика. Комплетан образовни материјал се фундаментално реструктурира према одобреном плану Тима за инклузивно образовање.

- Индивидуални темпо:

Садржаји се декомпонују на мање, једноставније логичке целине, уз флексибилне рокове за усвајање знања. Оцењивање се врши искључиво у односу на лични напредак ученика, а не у поређењу са просеком одељења. Ученику се омогућава већи број краћих провера знања уместо обимних једнократних испита.

Начини остваривања додатне подршке за ученике школе

- Стручна подршка у школи:

Континуирани саветодавни и корективни рад стручних сарадника (педагог) кроз посебне сеансе подршке. Кроз ове сусрете ученицима се пружа емоционална стабилизација и јачају се њихове социјалне вештине. Стручна служба редовно спроводи радионице за одељењску заједницу ради стварања прихватајуће атмосфере.

- Интерресорна сарадња:

Реализација мера и препорука Интерресорне комисије (ИРК), сарадња са здравственим установама и пружање континуиране психосоцијалне подршке породици ученика, сарадња са Ресурсрним центром. Школа делује као веза између медицинских експерата и родитеља како би се синхронизовале све терапијске и образовне мере. Породици се пружа континуирано правно и педагошко саветовање током целог школовања.

- Институционална подршка:

У случају када је то неопходно, ангажовање педагошког асистента, личног пратиоца детета и дефектолога у образовно-васпитном процесу. Ова лица се директно интегришу у свакодневни живот школе ради олакшавања социјализације и праћења наставе. Школа

обезбеђује редовне координационе састанке између наставника и пружалаца услуга подршке.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Овај Програм обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Програм безбедности здравља на раду сачињен је на основу релевантних одредба закона, подзаконских аката, општих и других аката школе.

Програмом безбедности и здравља на раду обухваћени су запослени, ученици, родитељи, односно други законски заступник ученика (даље: родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе (екскурзије, настава у природи, излети, стручне посете, свечаности, спортска такмичења и сличне активности) које организује Школа.

Закон о основама система образовања и васпитања прописује да **Локални савет родитеља** чине представници савета родитеља, свих установа са подручја општине, града, односно градске општине (у даљем тексту: општина) Кикинда који се бирају сваке школске године. Савет родитеља школе предлаже представника и заменика представника родитеља ученика школе.

Локални савет родитеља: 1) даје мишљење, иницира акције и предлаже мере за остваривање права детета, унапређивање образовања, васпитања и безбедности деце, односно ученика у општини; 2) учествује у утврђивању локалних планова и програма који су од значаја за остваривање образовања, васпитања и безбедности деце; 3) прати и разматра могућности за унапређивање једнаког приступа, доступности и могућности образовања и васпитања за децу, односно ученике; спречавања социјалне искључености деце односно ученика из угрожених и осетљивих група на територији општине; 4) пружа подршку савету родитеља свих установа на територији општине у вези са питањима из њихове надлежности; 5) заступа интересе деце и ученика општине у ситуацијама које су од значаја за унапређивање њиховог образовања, васпитања, безбедности и добробити на територији општине; 6) сарађује са организацијама које делују у области образовања и васпитања, заштите здравља, социјалне заштите, културе, заштите и унапређења права детета и људских права; 7) обавља и друге послове у вези са образовањем и васпитањем на територији општине.

Заштита запослених, ученика, родитеља, односно других законских заступника ученика и трећих лица која бораве у просторијама школе и простору који се због своје функционалне намене сматра школским простором прописана је **Законом о становништва о изложености дуванском диму и подзаконским актима донетим на основу њега**.

Законом о становништва о изложености дуванском диму прописане су мере ограничења употребе дуванских производа ради заштите становништва од излагања дуванском диму, контрола забране пушења и надзор над спровођењем овог закона.

У Школи је забрањено пушење у сваком затвореном радном и јавном простору, под условима прописаним Законом о заштити становништва о изложености дуванском диму, као и у простору који се, у смислу Закона о заштити становништва о изложености дуванском диму, не сматра затвореним јавним простором, а који је функционални део простора у коме се обавља делатност васпитања и образовања, укључујући и дворишни простор, као и отворени простор за одржавање позоришних, биоскопских и других врста представа.

На свим улазним вратима сваког затвореног радног и јавног простора, као и другог простора у коме је забрањено пушење, у складу са Законом о заштити становништва о изложености дуванском диму, као и на видним местима унутар радних и јавних простора, односно унутар сваког појединачног радног и јавног простора (канцеларија, кабинет, соба и др.) истиче се знак забране пушења. Знак забране пушења истиче се и у функционалном делу простора који се не сматра затвореним јавним простором, у коме се обавља делатност васпитања и образовања, укључујући и дворишни простор, као и отворени простор за одржавање позоришних, биоскопских и других врста представа.

Знак забране пушења у функционалном делу простора истиче се на улазу у овај простор, као и на одговарајућем броју места у оквиру овог простора, у пластичном заштитном омоту на носећој конструкцији знака која је дизајнирана према безбедносним и стилским захтевима непосредног окружења.

Министар надлежан за послове здравља доноси подзаконски акт којим су уређени облик и садржај знака забране пушења (подаци, као и упозорења која се уносе у знак забране пушења), односно знака да је пушење дозвољено у одређеном простору; начин истицања тих знакова; образац извештаја о повреди забране пушења; врста потребних доказа о пушењу и начин на који се они прикупљају и на који се утврђује присуство дуванског дима у простору у коме је пушење забрањено, као и образац којим се наплаћује новчана казна на лицу места.

Правилником о раду Основне школе „Миливој Оморац“ у Ињошу прописана је контрола забране пушења и директор као одговорно лице за њену контролу. За обављање контроле забране пушења директор је у своје име решењем именовао по два лица из реда запослених у Школи сваку смену, чија се имена са подацима о месту где се она налазе и телефонским бројем на који се може пријавити пушење у том простору, налазе на огласним таблама у зборници Школе и у ходнику наспрам главног улаза у Школу, у фискултурној сали и свлачионицама при њој.

Решењем о именовању запослених одговорних за контролу забране пушења прописане су надлежности и одговорности тих лица, између којих је сачињавање извештаја о повреди забране пушења у складу са Законом о заштити становништва о изложености дуванском диму и без одлагања његовог достављања директору школе као одговорном лицу.

Извештај о повреди забране пушења чува се најмање 12 месеци од дана када је сачињен и на захтев Директора, односно надлежног инспектора, односно надлежног државног органа мора се дати на увид. Образац извештаја прописује министар.

Одговорно лице одговорно је ако се у простору у коме је пушење забрањено затекне лице које пуши.

Надзор над спровођењем Закона о заштити становништва о изложености дуванском диму у надлежности је следећих инспекција: министарства здравља, преко здравствене инспекције, санитарне инспекције и инспекције надлежне за лекове и медицинска средства;

министарства надлежног за послове просвете, преко просветних инспектора, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања; министарства надлежног за послове рада, преко инспектора рада; министарства надлежног за послове трговине и услуга, преко тржишних инспектора; министарства надлежног за послове туризма, преко туристичких инспектора; министарства надлежног за унутрашње послове, преко инспектора за превентивну заштиту.

Санитарна инспекција врши надзор свих места у којима је забрањено пушење, а остале напред наведене инспекције врше надзор над спровођењем забране пушења приликом вршења својих законских овлашћења.

Школа има статут. Статут је основни општи акт установе, којим се ближе уређује организација, начин рада, управљање и руковођење у установи, поступање органа установе ради обезбеђивања остваривања права и обавеза детета и ученика, права и обавеза родитеља односно другог законског заступника, заштита и безбедност деце, ученика и запослених и мере за спречавање повреда забрана утврђених овим законом, начин објављивања општих аката и обавештавања свих заинтересованих страна о одлукама органа и друга питања, у складу са законом. Надлежност, начин рада и одговорност стручних органа, тимова и педагошког колегијума уређује се статутом установе. Школа има Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и у оквиру њега Тим за кризне догађаје.

Забрањена је дискриминација у установама образовања и васпитања (у даљем тексту: установа) од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица. Под трећим лицем, подразумева се лице које на посредан или непосредан начин учествује или утиче на процес образовања и васпитања (члан управног одбора, члан школског одбора, школски полицајац, просветни инспектор, просветни саветник, аутор уџбеника, издавач и др.).

Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (у даљем тексту: Правилник о протоколу) прописују се садржаји и начини спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начини заштите од насиља, злостављања и занемаривања, праћење ефеката предузетих мера и активности. Овај правилник уређује и начине развијања отпорности установе за ефикасно реаговање на кризне догађаје, процедуре поступања када се догоди кризни догађај и начине праћења ефеката предузетих мера и активности.

Забрањени су насиље, злостављање и занемаривање у установи односи се на сваког - децу, ученике, запослене, родитеље, односно друге законске заступнике (у даљем тексту: родитељ) и трећа лица. Одредбе овог Правилника о протоколу подразумевају ефикасно поступање установе у одговору на кризни догађај.

Облици насиља и злостављања су: физичко насиље, психичко насиље, социјално насиље и злостављање, дигитално насиље, сексуално насиље, насилни екстремизам, трговина људима, експлоатација, занемаривање и немарно поступање и кризни догађај. Кризни догађаји су: 1. Природна смрт детета/ученика; 2. Покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње); 3. Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње); 4. Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи; 5. Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у установи; 6. Нестанак детета/ученика; 7. Масовно тровање у простору установе; 8. Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично; 9. Талачка криза; 10. Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства,

терористички напади); 11. Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар); 12. Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...); 13. Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа; 14. Други кризни догађаји, у смислу овог правилника. У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредог стања, установа поступа у складу са прописима који то уређују.

Школа има Развојни план који садржи критеријуме и мерила за праћење остваривања развојног плана и служи као ослонац за израду школског програма и годишњег плана рада школе.

Акт о процени ризика на радном месту и у радној средини за: Основна школа „Миливој Оморац“ Ул. Миливоја Оморца бр. 40 Иђош сачинило је лиценцирано предузеће са дозволом за рад од стране Министарства унутрашњих послова. Школа путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) од привредних организација – лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избог понуаћача за пружање услуге израде измена/допуна овог акта. Овај Акт прописује начин и поступак процене ризика од настанка повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом запосленог на радном месту и у радној средини, као и начин, мере и рокови за њихово отклањање, спречавање или смањење на најмању могућу меру, а примењује се на радном месту на коме ради лице које је у радном односу код послодавца, као и лице које по било ком основу обавља рад или се оспособљава за рад код послодавца, а нарочито лице које обавља професионалну праксу или практичну наставу или учење кроз рад у систему дуалног образовања (у даљем тексту: запослени). Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању свих фактора у процесу рада, присутних врста опасности и штетности на радном месту и у радној средини које могу да проузрокују повреду на раду, професионалну болест и болест у вези са радом запосленог.

Проценом ризика сагледавају се организација рада, радни процеси, средства за рад, сировине и материјали који се користе у технолошким и радним процесима, лична заштитна опрема, као и други елементи који могу да изазову повреду на раду, професионалну болест и болест у вези са радом запосленог.

Процена ризика обухвата: 1) опште податке о послодавцу; 2) опис технолошког и радног процеса, опис средстава за рад (њихово груписање, списак опреме за рад и списак личне заштитне опреме); 3) прикупљање података и снимање организације рада; 4) препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној средини; 5) процењивање ризика у односу на опасности и штетности; 6) утврђивање начина и мера за отклањање, спречавање или смањење ризика; 7) закључак; 8) измене и допуне акта о процени ризика.

Препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној средини врши се на основу података који се прикупљају из документације којом располаже послодавац, посматрањем и праћењем процеса рада на радном месту, прибављањем потребних информација од запослених и информација из других извора и разврставањем у врсте прикупљених података, односно могућих опасности и штетности на које ти подаци указују.

При утврђивању података о опасностима и штетностима на радном месту и у радној средини полази се од постојећег стања безбедности и здравља на раду, и то: 1) стручних налаза о извршеним прегледима и провери опреме за рад и прегледима и испитивањима

електричних и громобранских инсталација; 2) стручних налаза о извршеним испитивањима услова радне средине; 3) стручних налаза о извршеним испитивањима услова радне средине - биолошких штетности; 4) извештаја о претходним, периодичним, контролним и циљаним лекарским прегледима запослених; 5) података о повредама на раду и професионалним болестима; 6) информација и података о изворима хемијских, физичких и биолошких штетности на радном месту и у радној средини (нпр. безбедносни лист, упутство за употребу опреме за рад и др.); 7) личне заштитне опреме; 8) анализа предузетих мера ради спречавања повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом; 9) инспекцијских налаза о извршеном надзору; 10) упутстава за безбедан и здрав рад; 11) дозвола за рад; 12) документације за опрему за рад и личну заштитну опрему; 13) документације за употребу и одржавање, односно паковање, транспорт, коришћење, складиштење и уништавање; 14) друге прописане документације и података са којима послодавац располаже (нпр. План заштите од удеса, План заштите од пожара и др.).

Опасности и штетности групишу се у зависности од њихове врсте и природе.

За набавку услуга прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, испитивањима услова радне средине у зимском и летњем периоду школа путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) сваке три године од лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избор понуђача за пружање тих услуга. Након избора понуђача школа са изабраним понуђачем закључује уговор којим су дефинисана међусобна права, обавезе и одговорности школе и изабраног понуђача за извршење тих услуга.

Правилником о безбедности и здрављу на раду у циљу заштите безбедности и здравља запослених од повреда на раду, као и професионалних обољења, отклањања узрока и здравствених оштећења на раду и стварања што повољнијих услова рада у Основној школи „Миливој Оморац“ у Иђошу, спроводи се заштита на раду на основу Закона, овог Правилника и прописа који регулишу безбедност и здравље на раду. Овим Правилником посебно се уређују следећа питања: превентивне, опште и посебне мере које су од значаја за стварање безбедних услова рада; утврђивања права и обавеза послодавца, непосредних руководиоца и запослених у области безбедности и здравља на раду; одговорности послодавца, непосредних руководиоца и запослених због евентуалних повреда тих обавеза; организовање послова безбедности и здравља на раду; утврђивање радних места са повећаним ризиком од повреда на раду и професионалних обољења у складу са Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној средини; обука запослених за безбедан и здрав рад; случајеве у којима се раднику забрањује обављање послова; посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, жена и инвалида; случајеве и начин провере запослених под утицајем алкохола или других средстава зависности.

Организација и процес рада морају бити засновани на научно-техничким достигнућима, а нарочито на мерама и нормативима безбедности и здравља на раду.

Код сваке промене организације, процеса поступка рада, реконструкције и набавке нових средстава за рад, морају се спровести и осигурати одговарајуће мере безбедности и здравља на раду.

Процес рада мора се организовати тако да сваки запослени обавља посао без опасности по свој живот и здравље као и живот и здравље осталих запослених.

Обуке запослених за безбедан и здрав рад врше се у складу са Програмом обуке за безбедан и здрав рад и за заштиту од пожара врши се на основу Правила заштите од пожара на сваке три године теоријским путем – тестирањем и практичним путем – употребом апарата за заштиту од пожара. Школа путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) сваке календарске године од привредних организација – лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избор понуђача за пружање услуге обуке запослених за безбедан и здрав рад и за заштиту од пожара врше. Након избора понуђача школа закључује уговор којим су дефинисана међусобна права, обавезе и одговорности школе и изабраног понуђача у тим областима.

У школи су на улазним вратима, огласним таблама, вратима трпезарије и кухиње, у просторији помоћно – техничког особља, фискултурне сале и свлачионица и котларнице истакнуте Одлуке о лицима задуженим за безбедност и здравље на раду и за заштиту од пожара са њиховим контакт телефонима којима се запослени и друга лица могу обратити у случају настанка повреде на раду и потребе заштите од пожара.

Едукација ученика везана за области безбедности и заштите здравља сваке године обављају одељењске старешине ученика, наставници у школи и стручна лица ван школе.

Организација и реализација показне ватрогасне вежбе за ученике врши Ватрогасна јединица у Кикинди једном годишње у просторијама школе.

На улазу у котларницу школе истакнуто је упозорење да је незапосленима улаз забрањен. Домар/мајстор одржавања је лице са средњим образовање и положеним стручним испитом за рад са судовима под притиском (за послове руковања постројењем у котларници). Домар/мајстор одржавања због послова благовременог загревања зграде школе и одржавања оптималне температуре у њој и руковањем постројењима у котларници има прераспоредeлу радног времена у зимском и летњем периоду. који је надлежан за - обавља прегледе објекта, врши контролу исправности

За набавку услуга израде Акта о процени ризика на радном месту и радној средини, Правилника о безбедности и здрављу на раду, Програма обуке за безбедан и здрав рад и Правила заштите од пожара школа путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) по потреби (нпр. измене/допуне закона и подзаконских аката, измене релевантних чиниоца у школи и сл.) од лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избор понуђача за пружање тих услуга. Након избора понуђача школа са изабраним понуђачем закључује уговор којим су дефинисана међусобна права, обавезе и одговорности школе и изабраног понуђача за извршење тих услуга.

За набавку услуге периодичних прегледа, контроле и испитивања опреме из области заштите од пожара: противпожарних апарата разних типова, хидрантске спољне и унутрашње инсталације и испитивање паник расправе по објекту које се врше сваких шест месеци, школа Школа путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) сваке календарске године од лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избор понуђача за пружање те услуге. Након избора понуђача школа закључује уговор којим су дефинисана међусобна права, обавезе и одговорности школе и изабраног понуђача за ту услугу. По извршеној услузи, привредни субјекат издаје исправу.

Обавезе по овом уговору привредни субјект уз сагласност школе као наручиоца услуга: 1) организује и врши периодична, као и законом предвиђена сервисирања, испитивања и пуњења свих типова противпожарних апарата на период од 6 месеци, уз обавезу достављања писаног извештаја о томе, с тим што ће се утрошени материјал приликом извођена сервиса и поправке, уколико буде било потребе, наплаћивати по важећим ценовницима произвођача делова и опреме а који би се фактуриасо Наручиоцу услуга мимо редовног сервиса; 2) организује прегледе тела противпожарних апарата из конкурсне документације на 2 и 5 године (у зависности од старости апарата), а за тип "$ЦО_2$" на 5 година, а све у складу са важећим законом и важећим подзаконским актима; 3) организује и врши законска испитивања хидрантске инсталације (спољашње и унутрашње) - мерење притиска и протока воде на период од 6 месеци, уз обавезу достављања писаног извештаја о томе; 4) врши контролу и даје савете и предлоге у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава и опреме за гашење пожара; 5) писаним путем предлаже мере за побољшање заштите од пожара Наручиоцу услуга; 6) прати и контролише примену превентивних мера из ЗОП-а и врши свеобухватни увид у стање ЗОП-а код Наручиоца; 7) на захтев Наручиоца услуга достави доказ о стручној оспособљености лица која врше предметне услуге; 8) у случају да Наручилац има примедбу на извршену услугу, исту у најкраћем року отклони као рекламацију, без издавања нове фактуре са обавезом плаћања.

Законом о заштити становништва од заразних болести уређују се заштита становништва од заразних болести и посебна здравствена питања, одређују се заразне болести које угрожавају здравље становништва Републике Србије и чије спречавање и сузбијање је од општег интереса за Републику Србију, спровођење епидемиолошког надзора и мера, начин њиховог спровођења и обезбеђивање средстава за њихово спровођење, вршење надзора над извршавањем овог закона, као и друга питања од значаја за заштиту становништва од заразних болести. Школа је као образовна установа у обавези да поштује овај закон и подзаконска акта у вези са њим.

Школа сваке године са „Заводом за јавно здравље Кикинда" у Кикинди закључује уговор о дезинсекцији, дезинфекцији и дератизацији школског простора (у даљем тескту:ДДД). ДДД је скуп мера и метода за сузбијањем и уништавања организама који могу бити преносиоци заразних болести, или њихови резервоари, изазивачи алергијске реакције, имати токсично деловање или су на други начин штетни по здравље човека и његову околину. Дезинфекција је низ метода и мера усмерених на уништавање микроорганизама (бактерија, вируса, гљива и приона) узрочника заразних болести у спољној средини. Дезинсекција је скуп превентивних и куративних мера које се примењују у циљу смањења популације штетних инсеката и крпеља, потенцијалних преносилаца заразних болести. За сузбијање штетних инсеката користи се широка палета инсектицида који су тестирани и дозвољени за кориснике, а ефикасност им је доказана. Основна својства квалитетних инсектицида су:брзо почетно деловање, продужено деловање, еколошка прихватљивост и не изазивају алергијске реакције. Дератизација је скуп метода и средстава усмерених на уништавање ситних глодара, преносилаца заразних болести и проузроковача значајних економских штета.

Школа ради обезбеђивања ужине ученика које траја целе школске године у складу са календаром наставе сваке школске године путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) од привредних организација – лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избог понуађача

за набавку добара ужине ученика. Савет родитеља школе врши избор понуђача за ужину. Школа закључује уговор о набавци добара – ужине ученика за сваку школску годину посебно, којим су регулисана међусобна права, обавезе и одговорности школе као наручиоца и пизабраног понуђача. Град Кикинда је ради регресирања трошкова исхране - ужина ученика у основним школама одређених категорија ученика донео Правилника о ближим условима за остваривање права на регресирање трошкова исхране – ужине у основним школама ("Сл. лист Града Кикинда", број 18/2024) којим су прописани критеријуми које ученик треба да испуни да би остварио право на регресиране трошкове исхране – ужину.

У просторијама школе се ужина не спрема, јер школа нема HACCP, већ се припремљена и испоручена од стране изабраног понуђача ученицима само сервисира у трпезарији школе. Под ужином се сматрају пецива са воћем/јогуртом/млеком/ безалкохолним напитцима. Школа се стара о безбедности и здрављу ученика на начин да „Завод за јавно здравље Кикинда“ у Кикинди контролише исправност ужине путем случајног узорка о чему сачињава Извештај о биолошкој исправности намирница и Извештај у коме су наведени резултати хемијске анализе тог узорка.

Послове сервисирања ужине ученицима у обе смене, одржавања хигијене посуђа, прибора и уређаја; преузимања робе и вођења књига задужења и раздужења робе; вођења евиденција о требовању и утрошку робе; одржавања чистоће у кухињи, трпезарији и другим помоћним просторијама и руковања инвентаром школске кухиње, његовог одржавања у чистом стању и одговорност за њега има запослена на радном месту кафе куварица/сервирка. За време обављања напред наведених послова кафе куварица/сервирка користи заштитну опрему за рад коју обезбеђује школа. Кафе куварица/сервирка је у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести и Правилником о обавезним здравственим прегледима одређених категорија запослених, других лица и клицоноша у обавези да се сваких шест месеци подвргне санитарном прегледу због могег доприноса појави и ширењу заразе и угрожавању здравља већег броја људи у школи. На тим пословима у школи не могу се запошљавати и не могу обављати послове или обавезну праксу лица оболела од одређених заразних болести, као ни лица која су носиоци одређених микроорганизама и паразита. Санитарни прегледи обављају се у „Заводу за јавно здравље Кикинда“ у Кикинди, за које средства обезбеђује школа. Школа је у обавези да у својим просторијама чува санитарне књижице и евиденцију лица запослених у школи која су под санитарним надзором као доказ о здравственом стању запослених. Школа је у обавези да обезбеди замену за кафе куварицу/сервирку за коју се на санитарном прегледу установи да не испуњава услове из напред наведених прописа. Услов за замену је да се лице подвргне санитарном прегледу и испуни услове из напред наведених прописа. Мера забране обављања послова кафе куварице/сервирке траје док трају разлози за њено изрицање.

Школа, односно запослени у школи дужни су да обезбеде остваривање права детета и ученика, а нарочито право на здравствену и психолошку заштиту преко референтне установе (здравствени прегледи на које је ученик упућен од стране школе), осигурање од незгоде (инвалидитета) и насилне смрти и осигурање од ризика природне смрти.

Школа ради осигурања ученика које траје непрекидно целе школске године сваке школске године путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) од привредних организација – лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избог понуаћача за пружање услуге осигурања

ученика. Савет родитеља школе врши избор понуђача и премије осигурања која се плаћа једнократно. Школа закључује уговор о осигурању и добија полису осигурања и образац пријаве за случај настанка осигураног случаја за ученика.

Школа има Процену ризика од катастрофа у Основној школи „Миливој Оморац“ у Иђошу и **План заштите и спасавања у Основној школи „Миливој Оморац“ у Иђошу**. На оба акта сагланост је дао Сектор за ванредне ситуације - Одељења за ванредне ситуације у Кикинди Министарства унутрашњих послова Републике Србије. Предуслов за доношење Плана заштите и спасавања је доношење Процене ризика од катастрофа. Оба акта сачинило је лиценцирано предузеће са дозволом за рад од стране Министарства унутрашњих послова на основу података достављених од стране Тима школе које је именовао директор школе. Ова два акта доносе се на период од три године. Школа путем набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама) од привредних организација – лиценцираних правних субјеката прибавља понуде и врши избог понуаћача за пружање услуге израде ова два акта.

Процена ризика од катастрофа за Основну школу “Миливој Оморац“ у Иђошу (у даљем тексту: Процена) израђена је на основу члана 15. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (“Сл. Гласник РС”, бр.87/2018), Уредбе о садржају, начину израде и обавезама субјеката у вези са израдом процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања ("Сл. гласник РС", бр. 102/2020) и Упутства о методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања (“Сл. Гласник РС”, бр.80/2019).

Процена је основни полазни документ за израду Плана заштите и спасавања. Проценом се идентификују опасности, извори и облици угрожавања, могући ефекти и последице, врши процена ризика, сагледавање снага, средстава и превентивних мера за одговор на опасности изазване елементарним непогодама, заштиту и спасавање живота и здравља људи, материјалних добара и животне средине. За евидентирање идентификованих опасности, прелиминарну анализу потенцијалних опасности и процену ризика, примењују се одредбе прописане Упутством о методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања (“Сл. гласник РС”, бр. 80/2019) (;у даљем тексту: Методологија).

Процена представља полазну основу и осигурава једну од најзначајнијих претпоставки за успешно планирање и спровођење мера заштите и спасавања, ублажавања и отклањања последица деловања елементарних непогода и других несрећа. Управо од тога у колико су мери, у процесу израде Процене, обухваћени и сагледани сви значајни статистички подаци о људским, материјалним и другим ресурсима којима располаже Основна школа “Миливој Оморац“ у Иђошу, као и могуће врсте и степену угрожавања, у истој ће бити могуће предвидети одговарајуће потребне и објективно предвидиве мере и поступке, којима ће се на најефикаснији начин, првенствено превентивно, моћи супротставити уништавајућим или штетним ефектима деловања свих врста угрожавања.

У Процени унети су доступни подаци и анализе које треба да осигурају сагледавање:

- У којој мери је Основна школа “Миливој Оморац“ у Иђошу, у могућности да што брже, организованије и ефикасније, пређе са рада у нормалним условима, на рад у ванредним ситуацијама изазваним елементарним непогодама и другим несрећама.
- У којој је мери исто у могућности да се сврсисходно, ефикасно и координирано ангажује, те у одређеној врсти угрожености, употреби све потенцијале заштите и спасавања

на подручју Севернобанатског управног округа, сходно степену опасности и угрожености, како би се у што већој мери избегло угрожавање и губитак људских живота и материјалних добара. Процена је основни документ на основу кога ће се израдити План заштите и спасавања за Основну школу "Миливој Оморац" у Иђошу. Приликом израде Процене узети су у обзир стандарди урбанистичко – планске регулативе, техничко – технолошке документације и статистички подаци о свим елементима потребним за израду исте.

Проценом идентификовали су се извори могућег угрожавања штићених вредности предметног субјекта, сагледале могуће последице по њих, као и потребе и могућности спровођења мера и задатака заштите и спасавања од катастрофа , односно у случају елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа.

Процена ризика: Проценом ризика утврђена је природа и степена ризика потенцијалне опасности, стање угрожености и последице које могу потенцијално угрозити животе и здравље људи, материјална добра и животну средину. Наведеним процесом обухваћена је идентификација, анализа и евалуација ризика која је детаљније обрађена кроз наредне пасусе. У процени су описани сценарији за две утврђене опасности (земљотрес и пожари и експлозије, пожари на отвореном), као и резултати прорачуна ризика и нивоа ризика (приказани на матрицама ризика), а након тога је извршен картографски приказ свих ризика. На крају, радна група је извршила вредновање ризика, упоређивањем резултата анализе ризика, након чега се добила јасна слика да ли је ризик прихватљив или ће се предузимати одређене мере како би се умањио.

Ванредне ситуације као последица разноврсних елементарних непогода и катастрофа или ратних стања, човеку и данас доносе масовне несреће, страх, неспокојство, неизвесност и панику. Ове природне и друштвене појаве пратиле су развитак човека кроз његову историју, наносећи му огромна материјална разарања, масовне губитке, телесна рањавања и разноврсне душевне поремећаје. У прошлости, с обзиром на много нижи научно – технички развитак, човекове могућности да се заштити од катастрофалних разарања биле су много оскудније. Данас су оне нагло порасле.

Савремени човек доживљава ванредне ситуације као огромна психичка оптерећења која су праћена масовним психолошким поремећајима. Катастрофе било које врсте стварају код њега основну несигурност, неизвесност и страх за егзистенцију. Зато је неопходно да их разуме, схвати и предузме мере заштите.

Према својој природи и пореклу, ванредне ситуације појављују се у облику елементарних несрећа, које су последица неконтролисаних фактора у природи који нису везани за човеково учешће (земљотреси, поплаве и сл.).

У другу групу долазе катастрофе које је човек ненамерно или случајно изазвао из незнања или немара (саобраћајни удеси, експлозије, пожари и др.).

Посебну групу чине ванредне ситуације које је човек намерно изазвао.То су сва ратна разарања, с употребом класичног, атомског и биолошког наоружања

План заштите и спасавања представља основни плански документ на основу кога се субјекти и снаге заштите и спасавања организују и припремају за учествовање у извршавању мера и задатака заштите и спасавања угроженог становништва, материјалних и културних добара и животне средине. Циљ израде планова је утврђивање задатака привредног друштва, планско и организовано ангажовање капацитета и усклађивање активности у спровођењу мера и задатака заштите и спасавања запослених, ученика и других затечених лица у Основној школи "Миливој Оморац" у Иђошу. План заштите и спасавања садржи:1. Законски оквир за израду Плана заштите и спасавања, Основне податке о правном лицу, Шему

организационе структуре, Број и структуру запослених по организационим јединицама – објектима рада, Карактеристике објекта и локације и Препознате потенцијалне ризике и опасности којима је субјекат изложен сходно ризицима територије на којој се налази, као и ризицима из процене ризика од катастрофа за Основну школу "Миливој Оморац" у Ињошу; 2. Кризни тим, Узбуњивање, Евакуацију и Прву помоћ – надлежност за управљање, сврха и знаци оглашавања, надлежности Тима, преглед чланова са ознаком дужности у Тиму, именима, називом радног места у школи, контакт бројевима телефона и имејл адресом за обраћање и Преглед средстава и опреме за личну и узајамну заштиту; 3. Списак повереника и заменика повереника цивилне заштите из реда запослених за обе смене са називом радног места у школи, контакт бројевима телефона и имејл адресом за обраћање; 4. Списак запослених Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу који су завршили курс прве помоћи називом радног места у школи, контакт бројевима телефона и имејл адресом за обраћање и списак лица запослених (контакт бројеви телефона и имејл адреса за обраћање) у лиценцираној привредној организацији са положеним стручним испитом из области заштите од пожара и за обављање послова безбедности и здравља на раду које је школа ангажовала за те послове; 5. Поступке у случају земљотреса, пожара и пружања прве помоћи са визуелним упутством – плакатом звучних сигнала за узбуну, упутством за поступање у ванредним ситуацијама и важнијим бројевима телефона.

Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Основној школи „Миливој Оморац" у Ињошу и свих активности које организује школа прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу (даље: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност за неизвршавање одредаба овог правилника. Одредаба овог Правилника дужни су да се придржавају сви запослени у Школи и друга лица ангажована ван радног односа (у даљем тексту:запослени), ученици, родитељи, односно други законски заступник ученика (даље: родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе (екскурзије, настава у природи, излети, стручне посете, свечаности, спортска такмичења и сличних активности које организује Школа. Средства за спровођење ових мера обезбеђују се у буџету Града Кикинда.

Школа је у обавези да о свим мерама заштите и безбедности које предузима, на одговарајући начин (усмена информација, писмено обавештење, на огласној табли или званичној интернет страници Школе и сл.) упознаје ученике, њихове родитеље, као и све запослене.

У циљу заштите и безбедности ученика, Школа предузима следеће мере:

1. свакодневно сарађује са државним органима и органима јединице локалне самоуправе; 2. обезбеђује дежурство наставника и помоћно-техничког особља Школе; 3. мере безбедности у току наставе и и осталих облика образовно-васпитног рада; 4. коришћење видео надзора у просторијама школе и школском дворишту; 5. заштите од болести и повреда; 6. обезбеђење свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност ученика; 7. безбедност у току ваннаставних активности; 8. заштиту ученика од свих облика дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, вређања угледа, части и достојанства; 9. осигурање ученика; 10. друге мере у циљу заштите и безбедности ученика.

У циљу извршења мера заштите и безбедности ученика Школа сарађује са:
1. министарством надлежним за послове образовања; 2. Школском управом Зрењанин; 3. Градском управом Града Кикинде; 4. министарством надлежним за унутрашње послове; 5. Центром за социјални рад; 6. здравственим установама; 7. другим установама доуниверзитетског образовања и организацијама на територије Града Кикинда.

Правилима понашања у Основној школи „Миливој Оморац“ у Иђошу уређује се понашање запослених, ученика, родитеља ученика, односно других законских заступника и трећих лица у Основној "Миливој Оморац" Иђош (у даљем тексту: Школа). Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља ученика, односно других законских заступника и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Правилником о употреби мобилних телефона, електронских уређаја и других средстава у Основној школи „Миливој Оморац“ у Иђошу прописана је употреба мобилних телефона, електронских уређаја и других средстава од стране ученика на часовима, одморима, на школским активностима унутар и ван Основне школе "Миливој Оморац" у Иђошу. Поштовањем овог Правилника обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитног рада кроз примену дигиталних уређаја у форми планираног, континуираног и интегрисаног скупа образовних активности којима управља наставник, креира безбедно образовно-васпитно окружење и доприноси изградњи дигиталних компетенција.

Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Основној школи „Миливој Оморац“ у Иђошу и свих активности које организује школа, Правила понашања и Правилник о употреби мобилних телефона, електронских уређаја и других средстава, пре њиховог доношења на седници школског одбора, ученички парламент разматра, даје предлог и мишљење о истим, а савет родитеља разматра и прати услове за рад школе, услове за одрастање и учење, безбедност и заштиту ученика и учествује у прописивању мера, начина и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности којије организује школа, у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе које је школа дужна да спроводи.

Правилник о заштити података о личности у Основној школи "Миливој Оморац" у Иђошу школа је донела на основу Закона о заштити података о личности. Овим Правилником утврђено је да се обрада података о личности ученика, родитеља односно других законских заступника, запослених и других лица који ступају у уговорне и друге правне односе са Основном школом "Миливој Оморац" у Иђошу (у даљем тексту: Школа) и чије податке Школа обрађује аутоматизовано и неаутоматизовано, врши се у сврхе које су прописане: Законом о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС" бр. 88/2017, 27/2018 - други закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021), подзаконским актима донетим на основу њега и Правилником о заштити података о личности у Основној школи "Миливој Оморац" у Иђошу (у даљем тексту: Правилник).

Циљ Правилника је да се обезбеди правна сигурност и транспарентност у обради података о личности лица чији се подаци обрађују, као и да се утврди правни основ, сврха обраде, врсте података које се обрађују, права лица у погледу обраде података о личности, мере заштите података, обавезе запослених у погледу заштите података о личности и друга питања од значаја.

Школа је руковалац подацима о личности запослених, деце, ученика, родитеља и других законских заступника, посетилаца Школе, лица на радном ангажовању, стручној пракси и кандидатима за заснивање радног односа и трећих лица (корисницима услуга, пословним партнерима и слично).

Безбедност ученика, родитеља/ других законских заступника, запослених и трећих лици у Школи обезбеђена је и обавештењима о видео-надзору који представља збирку личних података и забрани ширење видео - записа, аудио - записа, дигиталних фотографија без ограничења ако се ради о подацима који се односе на трећа лица ако лица на које се подаци односе не знају за то, јер може да има за последицу озбиљно кршење права на приватност и заштиту података о личности лица на које се подаце односе.

Правилником о организацији и систематизацији послова у Основној школи "Миливој Оморац" у Ињошу утврђени су: организациони делови, групе послова, назив радног места, опис послова и потребан број извршилаца за њихово обављање, радна места за која се као посебан услов предвиђа познавање језика и писма националне мањине који је у службеној употреби на територији јединице локалне самоуправе на којој се налази седиште установе и на коме се остварује образовно-васпитни рад, услови за заснивање радног односа и за рад и друга питања којима се уређује несметано обављање свих послова у оквиру делатности установе. Овај Правилник доноси директор школе, а на исти сагласност даје школски одбор.

Школски одбор је доносилац статута, правила понашања у школи и других општих аката, о организацији и систематизацији послова, школског програма, развојног плана, годишњег плана рада и усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању. Предлоге општих аката школе и њихове измене и допуне по правилу сачињава секретар школе у сарадњи са директором школе.

Безбедности и здравље на раду остварује се и правовременим реаговањем на непредвиђене околности обраћањем Секретаријату за заштиту животне средине и Секретаријату за инспекцијске послове – грађевинској инспекцији због потребе : орезивања листопадног и четинарског дрвећа које угрожава безбедност објекта школе због грана које се наслањају на кров школе, радова на фасади школске зграде и утврђивања безбедности објекта зграде због потребе санације крова и стрехе и спровођењем набавке радова – избором извођача радова за исте. Школска зграда је обележавана на прописан начин тако да су и трећа лица била упозорена о забрани коришћења одређеног улаза, коришћења њеног једног дела.

Одлуку о спровођењу напред наведених набки и других набавку у школи доноси в.д.директора, односно директор школе као наручилац, а по правилу спроводи секретар школе као овлашћено лице. Уговор о набавци закључује, односно наруџбеницу издаје наручилац.

О хигијенском уређењу школског простора стара се помоћно – техничко особље: домар/мајстор одржавања, кафе куварица/сервирка и чистачице.

О инсталацијама и проходности истих и поправкама стара се стара се димар/мајстор одржавања.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Имплементација Школског програма подлеже сталном процесу праћења, унутрашњег самовредновања и екстерног вредновања. У ове активности су потпуно интегрисани сви директни учесници школског живота, као и релевантни спољни актери, чиме се обезбеђује континуирано унапређивање квалитета укупног образовно-васпитна рада.

Праћење развојних и образовних потреба ученика заснива се на континуираној евалуацији кључних индикатора рада. Ови индикатори примарно обухватају општу успешност и постигнућа ученика у учењу, динамику и прилагођеност темпа рада, адекватност и диверзификацију наставних активности, као и функционалност и ефективност наставних средстава у савременом васпитно-образованом процесу.

Подаци за процену ових параметара прикупљају се систематски кроз различите облике мониторинга. Процес обухвата директно посматрање ангажованости, креативности и кооперативности ученика на часовима, као и анализу дијагностичких, усмених и писмених провера знања. Додатно, врши се редовно вредновање ученичких продуката рада, пројеката и портфолија, уз праћење укупног нивоа задовољства ученика и родитеља наставним процесом путем анкетирања.

У институционални ланац праћења и вредновања равноправно су укључени наставници, одељењске старешине, ученици, родитељи и други законски заступници. Са руководећег нивоа процес воде директор школе и стручни сарадници, док екстерни ниво контроле чине Министарство просвете и надлежне стручне службе задужене за обезбеђивање квалитета образовања.

Операционализација мониторинга спроводи се кроз структуриран рад унутрашњих стручних тела и синергију са екстерним институцијама. Процес на нивоу установе изводе Стручни актив разредне наставе, стручна већа за области предмета, Стручни актив за развој школског програма и Стручни актив за развојно планирање. Хоризонтални ниво праћења остварује се кроз размену искустава са другим школама, док посебан сегмент чине годишње консултације са просветним саветницима и надзорницима надлежне Школске управе.

Квантитативни и квалитативни подаци добијени кроз све нивое евалуације представљају законску основу за доношење даљих педагошких одлука. На основу завршних годишњих анализа врши се модификација, реструктурирање и реорганизација постављених циљева, исхода, метода и наставних садржаја, чиме се обезбеђује трајни развојни континуитет и релевантност Школског програма.

ПРИЛОЗИ